

ת"פ 44477/08/20 - מדינת ישראל נגד סלאמה סראיעה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 44477-08-20 מדינת ישראל נ' סראיעה(עציר) ואח'
בפני כבוד השופט יואל עדן

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עינת נהון אפרתי - פמ"ד

המאשימה

נגד

1.סלאמה סראיעה
ע"י ב"כ עו"ד אורי בן חנן
2.מוחמד סראיעה
ע"י ב"כ עו"ד נאסר מוסטפא

הנאשמים

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם 2 מחמת הספק מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולהרשיעו בעבירה של אי
מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין.

ביחס לנאשם 1 עמדה המאשימה בנטל המוטל עליה, והנאשם 1 מורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב
האישום.

האישום

1. כתב האישום מייחס לשני הנאשמים ביצוע עבירות של גידול סם - עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים
המסוכנים [נוסח חדש] ("הפקודה"), והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא
לפקודה.

בנוסף מייחס כתב האישום לנאשם 1 ביצוע עבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג)
סיפא לפקודה.

על פי כתב האישום, הנאשם 1 הינו בנו של הנאשם 2, והנאשמים מתגוררים במתחם בפזורה בסמוך לכביש עוקף
נבטים, המגשר בין כביש 80 לכביש 31, במבנים סמוכים נפרדים ("המתחם").

בתקופה שאינה ידועה למאשימה ועוד עובר ליום 13.8.20, גידלו הנאשמים במתחם הנ"ל 740 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס ("הסם").

לשם גידול הסם כאמור, הקימו הנאשמים חממה במתחם, בצמידות לביתו של הנאשם 1, שגודלה המוערך הינו כ- 4 מ' לרוחב וכ- 13 מ' לאורך, ואותה הסוו ותחמו ברשת צל ואיסכורית. הנאשמים התקינו מערכת השקיה והצטיידו בטפטפות, במכלי דישון וחומרי הדברה בהם השתמשו במהלך התקופה הנ"ל.

בתאריך 13.8.20 סמוך לשעה 19:00 הגיעו שוטרים למתחם במהלך פעילות שגרתית, השוטרים הבחינו בחממה ובשתילים שהתנשאו לגובה ועוררו את חשדם.

במקום ובמועד הנ"ל תפסו השוטרים בחממה את 740 השתילים אותם גידלו הנאשמים שלא כדין - סם שמשקלו הכולל הינו 114.38 ק"ג.

במהלך הפעילות נתפס ברכב שעמד בסמוך לחממה סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 37.38 גרם אותו החזיק הנאשם 1 שלא כדין לצריכתו העצמית.

הנאשמים במעשיהם הנ"ל, גידלו ללא היתר כדין סם מסוכן מסוג קנבוס וכן החזיקו ללא היתר כדין בסם מסוכן שלא לצריכתם העצמית, ובנוסף הנאשם 1 החזיק ללא היתר כדין, בסם מסוכן מסוג חשיש לצריכתו העצמית.

המענה לכתב האישום

2. במענה הנאשם 1 לכתב האישום - אישר כי הנאשמים מתגוררים במתחם האמור בכתב האישום, וכפר בגידול הסמים המסוכנים.

נטען כי הנאשם 1 מודע לעובדה שנתפסו צמחים, אך אין הודאה בטיבם של הצמחים, והוסיף כי אינו יודע שמשקלם הוא כאמור בכתב האישום.

הנאשם 1 כפר גם בנטען בכתב האישום על כי ברכב נתפס סם מסוכן מסוג חשיש.

נטען כי במהלך החקירה נמצאו טביעת אצבע ודי.אן.אי של אדם בשם אבו סבילה חסן, אשר הינו דרוש חקירה, וכי מדובר בטביעת אצבע שלו מהחממה.

ב"כ הנאשם 1 אמר כי "**מוסכם כי היתה חממה במתחם, ומוסכם שהיא היתה בצמידות לביתו של הנאשם 1**", אך הוסיף כי הבית הצמוד לחממה אשר הינו כביכול של נאשם 1, הינו בית שאף אחד לא התגורר בו, גם לא נאשם 1.

נוסיף כי בהמשך לכפירת נאשם 1 במגוריו בבית הצמוד לחממה, טען נאשם 1 בעדותו בבית המשפט כי הוא התגורר יחד עם אביו בבית אחר הנמצא באותו מתחם.

הנאשם 2 אישר גם הוא כי הוא מתגורר יחד עם המשפחה בפזורה, אך טען כי מדובר בבתי פרדים ומרוחקים, והנאשם 2 כפר כפירה מוחלטת בכל המיוחס לו בכתב האישום, הוסיף כי הוא לא התקין מערכת השקיה, לא התקין חממה, אינו מאשר שהיתה חממה, וכי הוא לא ידע על קיומה של החממה, וככלל כפירתו גורפת ביחס לכל עובדות כתב

האישום, למעט מגורים במקום.

הראיות

3. בפרשת התביעה העידו:

ע.ת.1 מר עלי סראיעה, הינו אחיו של הנאשם 1, ובנו של נאשם 2. על פי עדותו בבית המשפט הוא היה במאסר כשלוש שנים, והשתחרר ביום 6.8.20, דהיינו שבוע לפני גילוי החממה, ולאחר שהשתחרר גילה שאחיו באמת גר אצל אביו (פרו' עמ' 65 שו' 9-12).

העד אומר בעדותו כי לפני מאסרו אחיו גר בבית שליד החממה, אך כשיצא גילה כי קיימת סככה ליד הבית של אביו, וכי הציוד של אחיו הנאשם 1 וכל הדברים שלו נמצאים שם בתוך השיג של אביו (פרו' עמ' 67 שו' 30 - עמ' 68 שו' 1).

העד אומר כי בשנת 2016 אחיו גר בבית שהוא הבית הצמוד לחממה (פרו' עמ' 65 שו' 21-22).

העד מאשר כי בתחילה אמר לחוקר שאביו ואחיו גרים בשני בתים נפרדים, וזה מה שידע ביום שנחקר, ורק אחרי שהשתחרר גילה שזו טעות. יצוין כי לאחר ששוחרר העד הוא נעצר שוב למספר ימים, שלאחריהם שוחרר (פרו' עמ' 70 שו' 2-12). ר' לעניין זה גם פרו' עמ' 71.

העד שב ומאשר כי אמר לשוטר בתחילה שהבית של נאשם 1 הינו הבית הצמוד לחממה, ולאחר מכן לכשהשתחרר מהמעצר הנוסף הבין שטעה (פרו' עמ' 73 שו' 32 - עמ' 74 שו' 32).

בעימות מיום 14.8.20 בין ע.ת.1 לבין אחיו הנאשם 1 (ת/א' 16/א'), אומר ע.ת.1 כי מי שיושב מולו הינו אחיו, ולכשנשאל **"מה תפסה שם המשטרה?"**, השיב: **"סמים... גידול סם"** (ת/א' 16/א' עמ' 15 שו' 354-357 - הכוונה ל"גידול סם"). החוקר שואל את ע.ת.1 **"איפה?"**, והוא משיב: **"אצלו בבית"**, החוקר שואל: **"אצל מי בבית?"** וע.ת.1 משיב: **"אצל סלאמה"** (ת/א' 16/א' שו' 358-361). נאשם 1 התבקש להגיב ואמר כי זה לא ביתו - **"זה בית נטוש זה לא בית שלי"** (ת/א' 16/א' שו' 363). הנאשם 1, מוסיף: **"אני כבר 20 שנה גר עם אבא שלי... 20 שנים, כל החיים היינו אבא שלי"** ובשלב זה החוקר פונה אל ע.ת.1, עלי, שואלו: **"מה אתה אומר עלי, עם מי הוא גר? הוא אומר שהוא גר עם אבא"** ותשובתו של עלי הינה ברורה: **"לא הוא גר בבית שלו"** (ת/א' 16/א' שו' 363-370).

בהמשך אומר ע.ת.1 - עלי, אחיו של נאשם 1: **"רוצה להגיד, שהשתחררתי לפני ששה ימים וזה לא שייך אלי בכלל, וזה לא בבית שלי, נתפס אצלו בבית ולא אצלי בבית"** ואז שאלו החוקר: **"אצל מי זה אצלו?"** וע.ת.1 משיב: **"אצל סלאמה"**.

מעימות זה בין עלי (ע.ת.1) לבין נאשם 1, אשר הם אחים, עולה כי עלי אומר מפורשות, וחוזר על כך, כי המקום שבו נתפסו הסמים הינו ביתו של נאשם 1. מנגד, נאשם 1 אומר שאותו בית הינו בית נטוש, וכי הוא, נאשם 1, גר אצל אביו מזה 20 שנה.

בעימות שבוצע בין ע.ת.1 לבין אביו הנאשם 2 (ת/א' 17/א'), הוא נשאל היכן גר אביו ומי גר איתו, והשיב: **"אבא גר בצריף לבדו"**, והוא חוזר על כך שוב ושוב, שאביו, הנאשם 2, גר לבדו בצריף, שמהווה השיג של אביו. (ת/א' 17/א' שו' 1).

(537-546).

בעימות זה בין ע.ת.1 עלי, לבין אביו נאשם 2, אומר עלי מפורשות כי המקום שבו נמצא גידול הסמים הינו היכן שנמצא ביתו של נאשם 1, הוא מאשר, שוב ושוב, מפורשות, כי הבית אשר נאשם 1 אמר שהוא נטוש, הוא הבית שבו גר נאשם 1, וזהו הבית אשר במקום שהוא נמצא בוצע גידול הסמים המסוכנים, כי נאשם 1 גר בנפרד מנאשם 2, ונאשם 2 מתגורר לבדו. מנגד, נאשם 2 אומר בעימות כי הוא ונאשם 1 גרים יחד.

במהלך שמיעת הראיות ניתנו החלטות בקשר לקבילות לעדות אב ביחס לבנו ולהיפך. בהמשך להחלטות אלו מובהר כי אין במי מהדברים המובאים לעיל ולהלן כדי להוות ראיה מפיו של אב או בן כלפי משנהו. מצאתי לנכון לציין זאת לאור שהועלו טענות וניתנו החלטות, אשר אפשרו קבלת העימותים, לאחר דיון במשמעות סעיף 4 לפקודת הראיות.

הדברים המצוטטים לעיל עניינם אמירות ע.ת.1 כלפי אחיו הנאשם 1, וכלפיו בלבד, ואינם משמשים באופן כלשהו לראיה ביחס לאביו הנאשם 2.

מדבריו של ע.ת.1 עולה כי הנאשם 1 גר בבית הצמוד לחממה, ואינו גר בבית אביהם, הנאשם 2.

עניין זה נמצא במרכז המחלוקת בין הצדדים, הנאשם 1 טוען שהוא גר בבית אביו הנאשם 2, והמאשימה טוענת כי הנאשם 1 לא גר שם, אלא הוא גר בבית אשר בצמידות אליו היתה ממוקמת החממה.

על המיקומים והמבנים שבמקום יפורט בהמשך, אולם כבר עתה ניתן לראות כי עדותו של ע.ת.1 סותרת את דברי אחיו של נאשם 1, בעימותים הוא עומד על גרסה זו.

יצוין, כי בית הנאשם 2 מצוי מרחק של כ- 150 מטר מהבית אשר נטען שהנאשם 1 גר בו, ואשר החממה הינה בצמידות לו, כך שהיא גובלת באחד הקירות של בית זה.

על אפשרות עדות אח כנגד אחיו, וקבילות עדות זו כראיה, לא היתה מחלוקת בין הצדדים, ואכן אין מניעה ראייתית לקבילות עדות זו. עדות ע.ת.1 הן במשטרה והן בבית המשפט ניתנה באופן חופשי.

כאמור, בעדותו בבית המשפט, שינה ע.ת.1 את גרסתו, וכעת גרסתו הינה כי אכן אמר בתחילה לשוטרים שאחיו מתגורר בבית הצמוד לחממה, ואולם הוא נעצר שוב, ולאחר ששוחרר כעבור כמה ימים גילה שהאח גר בבית אביו.

איני נותן אמון בגרסתו החדשה של ע.ת.1, אשר נאמרה בעדותו בבית המשפט, יש להעדיף את גרסתו כפי שנאמרה במסגרת העימותים, וכפי שהוא מאשר כי נאמרה בחקירתו במשטרה. ע.ת.1 לא נתן הסבר של ממש לשינוי המפתיע בגרסתו.

אין מחלוקת על עצם אמירת הדברים ע"י ע.ת.1 בעימותים ובמשטרה.

עדותו של ע.ת.1 במשטרה ניתנה בזמן אמת, זמן קצר אחרי ששוחרר מהמאסר, ואין אלא לראות בשינוי הגרסה ניסיון לסייע לאחיו. לפיכך, יש להעדיף את גרסתו של ע.ת.1 בעימותים ובמשטרה על פני גרסתו בעדותו בבית המשפט.

ע.ת.1 שלל בעדותו בבית המשפט כי מישהו מטעמו הוא ביצע את הגידול של הסמים כאשר הוא היה בבית הסוהר (פרו' עמ' 77 ש' 29-30).

כאשר הגיעו חוקרים למקום הסביר ע.ת.1 לחוקרים, כפי שהדבר עולה מהדיסק ת/11/ב', כי אחיו גר בבית הצמוד לחממה, והצביע על הבית באופן ברור. ע.ת.1 התלווה לחוקרים מרצונו, והוא נחזה בצילומים מסביר על מבנה זה, והן על המבנים האחרים. כך עולה מהסרטונים במסגרת ת/11/ב', יחד עם המזכר ת/11 של ע.ת.22, המציין כי ע.ת.1 עלי אחיו של נאשם 1, הוא זה אשר התלווה אליו. בסרטונים ניתן לראות כי חלונות הבית פונים ישירות אל החממה אשר צמודה אליו.

ע.ת.2 גב' חנאן סראיעה, הינה רעייתו של ע.ת.1. על פי עדותה ע.ת.1 היה בביתם כאשר המשטרה תפסה את הסמים, והוא שוחרר משלוש שנות מאסר חמישה ימים קודם לכן (פרו' עמ' 52 שו' 11-12).

לדבריה, במתחם גרים אביהם של בעלה ושל הנאשם 1, והנאשם 1. היא נשאלה היכן גר כל אחד מהם, והשיבה: **"אבא שלו פה, וסלאמה פה..."**, וכי הם (דהיינו היא ובעלה ע.ת.1) גרים באמצע. העדה מתבקשת להראות היכן גר האב, והיא אומרת מפורשות **"אבא בצריף לבד, כאן"**. (פרו' עמ' 53 שו' 11-1).

מעדותה של העדה עולה מפורשות כי הנאשם 1 אינו מתגורר עם הנאשם 2, וכי כל אחד מהם גר במקום נפרד. הנאשם 1 במקום בו נתפסה החממה, הנאשם 2 במקום אחר, והיא ובעלה בבית שלישי.

עדותה של ע.ת.2 היתה אמינה, ואני נותן אמון בגרסתה אשר לא היה בחקירתה הנגדית כדי לגרוע הימנה.

עוד הוסיפה העדה כי מדובר במתחם בו לא נמצא איש למעט בני המשפחה. היא נמצאת במקום כל היום, היא נמצאת רק בביתה, אינה מסתובבת ולשם אף אחד לא הגיע (פרו' עמ' 54 שו' 15-28).

מעדותה האמינה של ע.ת.2, עדות המתיישבת עם דבריו של ע.ת.1 בעימותים ואל אנשי המשטרה, עולה כי הנאשם 1 מתגורר בנפרד מהנאשם 2, הנאשם 2 גר בגפו, והנאשם 1 גר בבית הנוסף אשר למעשה הינו הבית אשר אליו צמודה החממה.

זאת ועוד, עדותה של ע.ת.2 מתארת את המתחם, כמקום אשר לא מגיעים אליו אנשים - **"אף אחד לא מגיע"**.

יש לציין כי ע.ת.2 גרה במקום זה שנים, ולפיכך, משקל רב יש לתת לעדותה.

לעדותה האמינה של ע.ת.2 המתיישבת עם עדות בעלה אשר מספר ימים עובר לתפיסת הסמים המסוכנים שוחרר ממאסר, חשיבות, שכן הנאשמים טוענים שהנאשם 1 כלל לא מתגורר בבית הצמוד לחממה, אלא הוא נטש אותו מזה שנים, והוא התגורר בבית אביו אשר נמצא במתחם אך מרוחק כ- 150 מטר מהבית הצמוד לחממה.

ע.ת.9 רס"ל תום פל - עד זה היה אחד השוטרים אשר הגיעו אל המקום וערך את דו"ח הפעולה ת/2. על פי דו"ח הפעולה אשר הוגש חלף חקירתו הראשית, הוא ושוטרים אחרים היו במשמרת בילוש בפזורה במקום, כאשר היו מעט לפני ביתו של נאשם 1, הגיע למקום אחיו של נאשם 1, עלי (ע.ת.1), ואז זיהה ע.ת.9 כי: **"בצמוד לביתו של סלמה בחלק האחורי ישנו כיסוי רשת שחור אשר פרוש מעל הקרקע, ומצדדיו של הכיסוי היה ניתן לראות כי מתחתיו ישנם מספר רב של צמחים דבר שהחשיד אותי כי מדובר בחממת סמים של צמח החשוד כקנביס"**. הוא שמע במקביל כי שוטר נוסף אמר שגם הוא חושב שזו חממת סמים, ואז זיהה מכיוון השיג המרוחק מביתו של נאשם 1 אדם מתהלך. הוא ניגש לשם, וכאשר חלף בסמוך לחממה הריח ריח של חומר החשוד כסם מסוג קנבוס. כאשר הגיע אל השיג זיהה את נאשם 1 יושב על הרצפה ליד המדורה ועל ידו ישב אדם מבוגר, ולאחר בירור התברר שזהו, נאשם 2 אביו

של נאשם 1.

התברר כי הצמחים מתחת לאותו כיסוי הם צמחים החשודים כצמחי קנבוס, והגיע איש מז"פ ובוצע גיזום של הצמחייה אשר הוכנס לתא המטען של הניידות, והוא עזב את המתחם. הוא תיאר את האריזה והשקילה ודו"ח הפעולה שלו כולל מספר שתילים בכל שקית ואת המשקל של השקית.

בעדותו בבית המשפט אמר שהוא מעריך את המרחק בין ביתו של האב (נאשם 2) לבין מיקום החממה בעשרות מטרים, והוסיף כי כשהיה במרחק של כ- 20 - 30 מטר הריח ריח של סמים (פרו' עמ' 44 שו' 15 - עמ' 45 שו' 13).

העד נשאל על הגיזום, השקילה וספירת השתילים, ומעיד כי עשו זאת הוא וחבריו לצוות יחדיו (פרו' עמ' 46 שו' 33-6).

ע.ת.11 - רס"ב איתי בן דוד - העד גבה את אמרות הנאשמים וערך עימותים.

ע.ת. 15 רס"ר דיויד סנדרוביץ - העד ערך את המסמכים ת/12, ת/12/א' - ת/12/ו', הכוללים מזכרים, דיסק, צילומים ותצ"א. התצ"א סומנה ת/12/ו' ועולה ממנה כי המתחם האמור מבודד מסביבתו, והוא כולל מספר מבנים.

בדיסק ת/12/א' צילום מפורט של כל השטח, תוך שע.ת.15 מסביר מיקומי כל מבנה, דיר כבשים, מבנה נטוש ועוד, כפי שמפורט גם במזכר שערך ת/12/ב'. בצילום ניתן לראות בבירור כי החממה לא היתה במקום נחבא, היא צמודה לבית אשר הינו ביתו של נאשם 1, והיא נחזית לכל ההולך באזור. ניתן לראות בבירור כי מדובר במתחם מבודד, ואין כל שכנים או מבנים אחרים בסביבה.

במזכר ת/12/ב' מתאר ע.ת.15 כי בתאריך 18.8.20 היה בשטח, מתאר כי במקום מספר מבנים, של עלי (ע.ת.1), האב (הנאשם 2), הנאשם 1, צריף נטוש של אשתו המנוחה של נאשם 2, איסכורית לדיר כבשים, סככה קטנה של איסכורית ושיג קטן, וכל דבר נמצא במרחק של מטרים מהאחד מהשני, ומוסיף כי: **"המקום נמצא באמצע שטח מדבר וכי אין אף מבנה אחר או משפחה אחרת שגרה בסמוך אליהם, כמו כן השביל המוביל אל המקום הינו שביל שקשה לנסוע בו ברכב פרייבט אלא חייבים רכב שטח אחרת קשה מאוד להגיע למקום ולעבור בשטח...".**

במזכר ת/12/ג' מציין ע.ת.15 כי בתאריך 18.8.20 היה בזירת האירוע וביצע צילום של כל המקום כולל הצבעה על הבתים וצילום צינור המים, וכי ניתן היה לראות צינור מים שחור המגיע וממנו יש פיצול של צינורות, צינור אחד מוביל לצריף של האב (נאשם 2), צינור אחד מוביל לביתו של עלי (ע.ת.1), וצינור שלישי מוביל לביתו של הנאשם 1 (במזכר נפלה טעות סופר ונכתב "סמה" במקום "סלאמה" אולם ברור כי הכוונה לנאשם 1), והוא מוסיף כי שם נמצאה החממה צמודה לקיר. עוד מוסיף ע.ת.15 כי מדובר בחיבור פיראטי של צינור מים ולא חיבור מסודר עם שעון מים.

במזכר ת/12/ד' המתייחס למרחקי הבתים והשיג מחממת הגידול, מתאר ע.ת.15 כי כאשר היה בזירה בתאריך 18.8.20, ניתן לראות בבירור כי המרחק בין הבית של הנאשם 1 לבין החממה הינו מספר סנטימטרים וכי החממה **"ממש צמודה לקיר הבית"**, וכי המרחק בין השיג בו ישבו החשודים הנאשם 1 והנאשם 2 בהגעת השוטרים למקום, הינו כ- 15 עד 20 מטר מהכניסה לחממת הגידול. עוד נכתב במזכר זה כי המרחק בין הבית של נאשם 2 לבין החממה הינו בין 80 ל- 100 מטרים. עוד נכתב כי המרחק בין מקום ישיבת נאשם 1 ונאשם 2 בשיג לבין המקום בו רכבם חנה בזמן הגעת השוטרים למקום הינו מספר מטרים בודדים. כן צוין כי המרחק בין ביתו של עלי (ע.ת.1) לבין מקום החממה הוא בין 30 - 40 מטר.

במזכר ת/12/ה' כותב ע.ת.15 כי הגודל המוערך של החממה הינו כ-4 מטר רוחב ו-13 מטר אורך המכוסים ותחומים ברשתות צל ואיסוכרית.

ע.ת. 17 פקד אנה רומננקו - עדה זו ערכה חוות דעת מומחה ת/13. על פי חוות הדעת, התקבלו במעבדה בתאריך 16.8.20 חמש שקיות מאובטחות, ארבע מהן כוללות חומר צמחי ואחת מהן חומר חום. על פי חוות הדעת ארבע שקיות החומר הצמחי הן של חומר אשר זוהה כסם מסוכן מסוג קנבוס, והמשקלים נטו של ארבעת השקיות היו: 39.7 ק"ג, 29.6 ק"ג, 14.48 ק"ג, ו-30.6 ק"ג. המשקל של השקית החמישית אשר בה זוהה סם מסוכן מסוג חשיש היה 37.38 גרם.

בעדותה העידה ע.ת.17 כי היא ביצעה את שקילת המוצגים במשקל הנמצא במעבדתם, ואשר נבדק מידי יום והוא מכיל (פרו' עמ' 38 שו' 1-20).

העדה נשאלה והשיבה כי בעת ששקלה **"לא היתה אדמה, במידה והיתה אדמה אז היה נרשם שיש אדמה..."** ועוד העידה כי מדובר במשקל נטו **"אך ורק החומר הצמחי, שנבדק ונמצא כקנביס"** (פרו' עמ' 40 שו' 19-23).

העדה נשאלה והשיבה כי היא וידאה כי יש אך ורק חומר צמחי. (פרו' עמ' 41 שו' 3-6, וכן שו' 27-31).

4. בפרשת התביעה הוגשו, בנוסף למוצגים המפורטים לעיל, גם המוצגים הבאים:

ת/1 - דו"ח פעולה מאת רס"ר ברק משיקלר (ע.ת.3) - ממנו עולה כי כאשר הגיע למקום עם האחרים במהלך משמרת בילוש, נראה לו כי מדובר בחממה של סמים, הוא שוחח עם ע.ת.1 אשר אמר לו כי עכשיו השתחרר ואינו קשור לדבר הזה, לכששאלו מי עוד גר שם השיב שאחיו ואביו יושבים בשיג. עלי, ע.ת.1, הצביע על הבית שאחרי החממה, וכאשר נשאל של מי הבית השיב: **"של אחיו"** ולכשנשאל מה שמו של אחיו השיב: **"סלאמה"**. ע.ת.3 מתאר כי הגיעו לשיג, זיהו שם שניים יושבים ליד מדורה קטנה, ושניים אלו הם הנאשם 1 והנאשם 2. הנאשם 1 נלקח לחממה, נעצר, והוכנס לניידת. בחיפוש שביצע ע.ת.3 על נאשם 1, נראה בכיס שמאל של מכנסי נאשם 1 מפתח שעליו מוטבע סמל של מאזדה. הוא שאל את נאשם 1 **"המפתח של המאזדה שלי השיג?"**, ותשובת נאשם 1 היתה **"כן של אבא שלי. אני אין לי רישיון"**. ע.ת.3 העביר את הדבר לראש הצוות, והמפתח ניתן לאביו של נאשם 1.

בהמשך מתואר כי השוטרים החלו בקטיף הצמחים, אשר הועברו לניידות, וכי הוא ביצע צילום של הצינור המחובר לחממה, המגיע לכיוון השטח ואז מתפצל לכביש הראשי, ובצד השני לכיוון ביתו של עלי.

מדו"ח פעולה זה עולה כי כבר בשטח עלי, ע.ת.1, אומר כי הבית אשר אחרי החממות הינו ביתו של אחיו, הנאשם 1.

ת/3 - דו"ח פעולה מאת רס"ר דניאל שלמה (ע.ת.10) - בו מתואר כי במהלך משמרת בילוש זיהה חממה הצמודה לחלק האחורי של בית, ומגודרת בבד, השתילים היו מאוד גבוהים, כך שחלקם אפילו יוצאים מגב החממה ואפשר לראותם ממרחק, וכאשר פתח את חלון הניידת הגיע אליו **"גל חריף של ריח המריחואנה"** גם הוא מתאר כי ראה שם את עלי, שאל של מי החממה ומי גר בבית, וזה השיב **"זה הבית של אחי סלאמה"**. בהמשך הגיע לשיג, בזמן ששוטרים אחרים הגיעו מהצד השני, ראה שני אנשים יושבים בכניסה לשיג (נאשמים 1 ו-2) ולידם גחלים דולקים על הרצפה, ובצמוד אליהם חונה רכב מאזדה. השניים נשאלו של מי הבית, והצביע על החממה, הם אמרו שאינם יודעים. נאשם 2 טען כי הנאשם 1 גר אצלו, וזה לא ביתו. בדו"ח מתואר כי החממה צמודה לקיר האחורי של הבית, ובקיר האחורי יש

חלונות שחלקם היו פתוחים. נאשם 2 נהג במאזדה והזיז את הרכב מספר מטרים לאחור כדי שהניידת תוכל לעבור. בוצע חיפוש ברכב, ועל גבי המושב שליד הנהג, נמצאו סם מסוכן מסוג חשיש ושקית ניילון שקופה אשר בתוכה תפוזת זרעים החשודים כזרעי מריחואנה.

ת/3/א' - כולל צילומים של מקום גידול הסמים, והסמים עצמם לפני ואחרי שהוכנסו לשקים, וצילום מספר רכב המאזדה, וכן צילום מתוך חלון הבית הצמוד לחממת הגידול, ממנו רואים בבירור ובצמידות לבית את הסמים. מהתמונות עולה כי מדובר בחממה הצמודה לקיר הבית, ובקיר הבית שלושה חלונות הפונים אל החממה, המסקנה הברורה מתמונות אלו הינה כי מי אשר גר בבית הוא זה אשר הינו בעל השליטה והחזקה גם באותו מקום הצמוד לבית בו גודלו הסמים.

ת/3/ב' - מזכר בו נערך בירור עם ע.ת.10, לפיו הוא הריח את הריח של הקנבוס עוד בדרך למקום וניתן להריח את הסמים ממרחק, וכי דלת ביתו של נאשם 1 הייתה סגורה אך לא נעולה, הוא נכנס לבית, והבית היה "**מבולגן ממש**", ובמקום יש מזרון ובגדים זרוקים, ובנוסף גם כאשר היה ע.ת.10 בשיג יחד עם הנאשמים 1 ו-2, הוא הריח את ריח הקנבוס, והוסיף כי מדובר במרחק קצר ומריחים ריח זה בבירור.

ת/4 - מזכר מאת (ע.ת.13) כפיר שלו, אשר הינו דו"ח צילום מהשטח, בו מפורט כי בסרטון מס' 1 בסמוך לבית אחר היה סוס, בסרטון מס' 2 ניתן לראות צילום מרחוק בו ניתן לראות את החממה והבית הצמוד לחממה, ובסרטון מס' 3 ניתן לשמוע כי כאשר שאלו את האח של מי הבית הוא אמר שזה הבית של אחיו סלאמה, וכאשר שאלו את האח של מי החממה אמר שישאלו את סלאמה. עוד תואר כי בצילום באחד החדרים ניתן לראות ציוד לגידול, וכי הכל מגודר וקיים שער, החממה צמודה לחלונות, ועוד בבית יש ציוד של גידול.

בדיסק שהוגש ת/4/א' צולמה החממה בשלושה סרטונים. באחד נחזה הנאשם 1 כאשר הוא מובא אל הבית, ונחזית הקרבה של המקום בו ישבו הנאשמים שניהם כאשר הגיעה המשטרה, ובבירור ניתן לראות כי מאותו מקום בו היו, ניתן לראות את הבית הצמוד לחממה, כמו גם את החממה.

הסרטון השני קצר ומצולמת בו החממה, וממנו שוב ניתן לראות את הקרבה של המקום בו ישבו שני הנאשמים כאשר הגיעה המשטרה, ומצילום זה עולה בבירור כי מדובר במקום קרוב, כאשר בינו לבין החממה אין כל מבנה המפריע לראייה ברורה של החממה.

בסרטון השלישי צילומי המקום ותיאור המקומות, כאשר נאמר ע"י השוטר הדובר בסרטון כי עלי (ע.ת.1) אמר כי המבנה הצמוד לחממה הוא של הנאשם 1.

מצילום בתוך המבנה ניתן לראות ציוד, כלי פלסטיק ושקים, אשר על פני הדברים נחזים להיות קשורים לגידול.

ת/5 - 8/ת - דוחות פעולה המתארים סיוע של אנשי משטרה לצוות שאיתר את המקום.

ת/9 - מזכר מאת מפקח ליאון מושיב (ע.ת.8) - לפיו הבחין במקום בבית עם חצר כאשר החממה צמודה לבית ומגודרת, ורואים באופן ברור כי החממה היא חלק מהבית, וישנם חלונות הפונים לצד החממה, וכי הבחין כי קיימת מערכת השקיה הבנויה מצינורות טפטפות, וכי השתילים נקטפו הוכנסו לשקים, והוכנסו למחסן בתחנה לצורך העברתם למעבדה.

ת/10 - דו"ח מאת רס"ר ישראל טלקר (**ע.ת 16**) - המתאר את הפעולות והממצאים, ומפורט כי נמצאו משאבות מים, מכלי דישון, צינורות, אזיקונים המחוברים לצינורות טפטפות, מרסס הדברה ואריזות שונות לצורך הדברה וחומרים נגד מזיקים, ושקיות שנמצאו במקום, לדו"ח מצורפים צילומים של הפריטים האמורים, החממה, הבית הצמוד אליה והזירה.

ת/11 - מזכר מיום 18.8.20 מאת רס"ר משה אדגך (**ע.ת 22**) - לפיו ביצע צילומים במקום של בית נאשם 1, השיג ובית נאשם 2.

ת/11/א' - כולל תמונות מתוך הבית אשר נטען שהוא ביתו של נאשם 1, תמונות שהופקו מהסרטון שצולם. בתמונות ניתן לראות פריטים רבים בתוך הבית. מהצילומים של צריף הנאשם 2 ניתן לראות גם כן חפצים שונים על האדמה.

לדיסקים ת/11/ב' ות/11/ג' התייחסות דלעיל.

ת/13/א' - חוות דעת מומחה מאת הגב' דליה חרמון, לפיה בשקית שנמסרה לה ובה חומר צמחי של זרעים - נמצא כי מדובר בקנבוס, ומשקל החומר הצמחי הינו 2.2 גרם.

ת/14 - ת/14/א' - הודעת נאשם 1 מיום 14.8.20 ותמלולה.

ת/14/ב' - דיסק הכולל את הודעות שני הנאשמים מיום 14.8.20, ועימותים בין ע.ת. 1 לשני הנאשמים.

ת/15 - ת/15/א' - הודעת נאשם 2 מיום 14.8.20 ותמלולה.

ת/18 - ת/18/א' - חקירת הנאשם 1 מיום 19.8.20 ותמלולה.

ת/19 - ת/19/א' - חקירת נאשם 2 מיום 19.8.20 ותמלולה.

ת/19/ב' - דיסק הכולל את הודעות שני הנאשמים מיום 19.8.20.

ת/20 - מכתבו של ב"כ הנאשם 2 למאשימה מיום 22.6.21.

למוצגים ת/2, ת/12, ת/13, ות/16 - ת/17/א' התייחסות דלעיל במסגרת פירוט עדויות עדי התביעה, ולהגשת ההודעות והנאשמים התייחסות בהחלטה שניתנה בעקבות ההתנגדות להגשה, ואין מקום לחזור על הדברים.

5. **בפרשת ההגנה העידו** הנאשמים, וזומן מטעם ההגנה להעיד רס"ב יעקב כהן. בהתייחסות להלן לעדויות הנאשמים, גם התייחסות לדבריהם בהודעותיהם במשטרה ובעימותים בהם השתתפו.

נאשם 1:

בהודעתו הראשונה במשטרה מיום 14.8.20, אומר הנאשם 1 כי הוא גר עם אביו, בבית אביו (ת/14/א' עמ' 8 שו' 196-198), הוא אינו יודע למי שיך הרכב אשר היה ליד השיג (ת/14/א' שו' 214), וביחס לחממה אמר: "**אבל לא שלי, זה בית נטוש, תשאל את אבא שלי, הייתי איתו...**", **אני כבר 20 שנה גר איתו, לא יודע בית נטוש, יכול להיות מישהו ...**" (ת/14/א' ש' 220-221).

הנאשם 1 מאשר כי מכשירי הטלפון אשר נתפסו ברכב הם שלו, ומוסיף: **"אבל כולם שבורים"** (ת/א' 14/א' עמ' 8 שו' 200 - עמ' 9 שו' 203).

הנאשם 1 חוזר על כך שהחממה הזו אינה שלו, וכאשר הוא מעומת עם דברי אחיו עלי, ע.ת.1, אשר אמר שהחממה הזו שייכת לנאשם 1 והנאשם 1 גר לידה, הוא משיב שהדבר אינו נכון (ת/א' 14/א' עמ' 9 שו' 222-227), חוזר על כך שהוא גר עם אביו, וביחס לבית הצמוד לחממה, אומר **"לא גר בו אף אחד"** ולכשנשאל לגבי העבר אמר כי אף אחד התגורר בו (ת/א' 14/א' עמ' 10-11 שו' 257).

ביחס לסם מסוכן מסוג חשיש אשר נתפס ברכב, אומר הנאשם 1 כי זה שייך לו, ואף מציין מהיכן קנה אותו (ת/א' 14/א' עמ' 13 שו' 323 עד עמ' 14 שו' 332).

בהודעתו השנייה מיום 19.8.20, חוזר הנאשם 1 על כך שהוא גר עם אביו. ביחס לרכב הוא אומר שקנה אותו (ת/א' 18/א' שו' 26). מכחיש את הגידול ומאשר כי הסם המסוכן מסוג חשיש היה שלו.

הנאשם 1 נשאל מי הגיע למקום וגידל את הסמים והוא אומר שהוא אינו יודע, לכשנשאל אם הם ראו או הריחו, הוא משיב **"מה אכפת לי... אני יש לי עיזים... וסוסים..."** (ת/א' 18/א' עמ' 4 שו' 80-83).

לכשנשאל ביחס לבית הצמוד לחממה, וכי נמצא שם מזרון ונמצאו בו בגדים, וכיצד זה מתיישב עם דבריו שהבית נטוש, משיב הנאשם 1 כי זה היה לפני זמן, אולי משנת 2004, והיה שם אדם שגר ועזב, וכי הוא גר עם אביו (ת/א' 18/א' עמ' 4 שו' 91-101).

לכשנשאל כיצד הוא ישן בבית של אביו, כאשר בבית או יש מזרון אחד וכרית אחת, הוא משיב שהוא ישן מאחורי הבית של אביו, מאחורי השיג, בחוץ. ועוד אומר כי הם עזבו את הבניין הצמוד לחממה, אולי עוד משנת 2000, הוא אינו הולך לבית הנטוש, ומוסיף ונשאל **"בחיים לא היית שם?"** ומשיב **"לא בחיים"** (ת/א' 18/א' עמ' 5 שו' 107-130).

הנאשם 1 מאשר כי כאשר הגיעו השוטרים למקום, הוא ישב עם אביו בשיג שלידי היה רכב המאזדה, ולכשנשאל כיצד לא ראה, לא הריח ולא ידע, השיב **"מה אכפת לי... מה אכפת לי מזה"** וכך גם השיב לכשנשאל אם ידע שיש שם סמים, והוסיף כי אינו יודע ואינו מריח בכלל. (ת/א' 18/א' עמ' 7 שו' 176 - עמ' 8 שו' 189).

הנאשם 1 אומר כי הוא עצמו אינו משתמש ברכב, וכי יש לו סוסים (ת/א' 18/א' עמ' 8 שו' 202-205).

לכשנשאל כיצד הגיע הסם המסוכן מסוג חשיש לאוטו, השיב: **"אני שמתי אוכל וחשיש"**. בהמשך חוזר על כך שהוא אינו מריח כלל. (ת/א' 18/א' עמ' 8 שו' 206 - עמ' 9 שו' 211).

הנאשם 1 מאשר כאמור כי הסם מסוכן מסוג חשיש ברכב הינו שלו, אך אומר כי זרעי הקנבוס אינם שלו, והוא אינו יודע כיצד הגיעו לרכב (ת/א' 18/א' עמ' 10 שו' 254 - עמ' 11 שו' 262).

הנאשם 1 נשאל ביחס לחסן אבו סבילה אשר נמצאה טביעות אצבעות שלו בחביות הדשן, והוא אומר כי אינו מכיר אותו, ואין ביניהם קשר (ת/א' 18/א' עמ' 11 שו' 269-278).

בוצע עימות בין נאשם 1 לבין אחיו ע.ת.1, לעימות זה התייחסות דלעיל, במסגרת ההתייחסות לע.ת.1. כאמור בעימות

זה ע.ת.1 אומר מפורשות כי הסמים נתפסו אצל נאשם 1 בבית, ונאשם 1 מכחיש זאת.

בעדותו בבית המשפט חוזר נאשם 1 על גרסתו המכחישה את גידול הסמים.

ביחס למקום מגוריו, חוזר נאשם 1 על גרסתו כי הוא גר בבית אביו. ולא בבית הצמוד לחממה. כעת הוא אומר שהוא אינו חי בבית זה מ-2010, וכי ב-2010 הוא עזב את הבית, והוא גר עם אביו, כי אמו נפטרה (פרו' עמ' 132 שו' 1-21).

לדברי נאשם 1, ע.ת.1 (אחיו) וע.ת.2 (רעייתו של אחיו) אינם אומרים אמת בכך שאמרו שהוא גר בבית ליד החממה (פרו' עמ' 135 שו' 25-29).

בנוסף לשינוי הגרסה ביחס לשנה בה עזב את הבית הצמוד לחממה (בחקירה אמר שלא גר בו מעולם, בשלב מסוים אמר 20 שנים, וכעת אומר 2010), משנה נאשם 1 גרסאותיו גם בעניינים נוספים.

ביחס לסם המסוכן מסוג חשיש, משנה כעת הנאשם 1 גרסתו, ואומר כי סם זה אינו שלו (פרו' עמ' 137 שו' 22-23).

הנאשם 1 משנה גרסאותיו בעניינים נוספים. לכשגרסתו בבית המשפט מעלה קושי אל מול דבריו במשטרה, הוא אומר כי חקירתו לא היתה בערבית (פרו' עמ' 138 שו' 8-10), ואף אומר זאת בביטחון, **"אני זוכר שזה לא היה בערבית"**. משהושמעה לו החקירה המוקלטת, ונשאל אם נחקר בערבית והשיב בערבית, תשובתו כעת **"יכול להיות אולי"**, ולכשנשאל מדוע קודם אמר שלא נחקר בערבית ואף הוסיף שביקש מתורגמן, השיב **"אני לא זוכר, הוא היה מדבר איתי בערבית"** (פרו' עמ' 142 שו' 13-22).

גם ביחס למכשירי הטלפון משנה הנאשם גרסאות, וכעת הוא אומר שהוא מחזיק את הטלפונים ברכב לצורך הטענתם. ואולם, כאמור, בהודעתו במשטרה אמר שהטלפונים שבורים. זאת ועוד, הנאשם 1 אומר שאמר לשוטר שהוא מטעין אותם, ולכשנאמר לו שלא אמר זאת, וכי חקירתו מוקלטת, הוא משיב **"הוא לא שאל את השאלה הזו"**. (פרו' עמ' 140 שו' 21-28).

בכל פעם כשהנאשם 1 נשאל שאלה המעמתת אותו עם דברים שאמר במשטרה, מעלה הוא גרסה חדשה, מכחיש שאמר דברים, מכחיש את השפה בה התנהלה החקירה, משנה גרסאותיו, הכל בהתאם לקושי המועלה בפניו ביחס לגרסאותיו, ועדותו מעלה סתירות חוזרות ונשנות.

בשלב מסוים הנאשם 1 אומר שהסם המסוכן מסוג החשיש היה איתו והוא אינו יודע איך הגיע לאוטו (פרו' 143 שו' 32) ביחס לזרעי הקנבוס אשר נמצאו יחד עם מכשירי הטלפון ויחד עם הסם המסוכן מסוג חשיש הוא מכחיש שהם שלו (פרו' עמ' 143 שו' 30), ואומר כעת כי הסם המסוכן מסוג חשיש היה בכיסו (פרו' עמ' 144 שו' 9).

הנאשם 1 אמר שיש שכנים מסביב, ומי שצילם את התצ"א א/ת12/ו' צילם את הנקודה בה הוא גר, וכי הם משפחה גדולה, ויש המון בתים מסביב, ולכשנשאל אם ראה פעם מישהו מהשכנים מגיע אליו, השיב שאף אחד אינו מגיע, ולאחר מכן הוסיף כי יש אנשים העוברים ברכב שלהם: **"הולכים רגיל"** (פרו' עמ' 144 שו' 19-33).

הנאשם 1 נשאל על המרחקים ואמר כי המרחק מהבתים השונים הוא חצי קילומטר עד קילומטר (פרו' עמ' 147 שו' 21-25).

הנאשם 1 מאשר שאמר בחקירתו שהוא ישן בחוץ בצריף של אביו, כי שם יש אוויר והוא שומר על הכבשים (עמ' 150 שו' 23-25), חוזר על כך שהוא אינו מריח (פרו' עמ' 152 שו' 7), לא ראה מישהו שמגדל את הסמים, ואם היה רואה היה מתקשר למשטרה (פרו' עמ' 153 שו' 9-16).

הנאשם 1 מאשר כי יש לו סוסים, והוא מגדל כבשים, הוא רוכב על הסוסים (פרו' עמ' 156 שו' 21-32).

כעת הנאשם 1 אומר שבשנת 2013 ראה מישהו שגר בבית, אשר הוא הבית שצמוד לחממה (פרו' עמ' 158 שו' 5-9).

אין לתת כל אמון בגרסת נאשם 1 אשר כוללת שינויים חוזרים ונשנים. עדותו לא היתה אמינה, ודבריו אינם מהימנים. ניכר שהנאשם 1 עושה ככל יכולתו להרחיק עצמו מגידול הסמים, ואינו מהסס להעלות כל גרסה, אף אם היא סותרת סתירה מוחלטת ודברים שאמר במשטרה.

הדברים ברורים, הסתירות בדבריו חוזרות ונשנות, וההתרשמות מעדותו הינה שלילית באופן אשר אינו מאפשר להסתמך עליה לקביעת ממצא. ניכר כי נאשם 1 אינו מהסס לומר כל אשר יידרש על מנת להרחיק עצמו מגידול הסמים.

יש לומר כי הנאשם 1 אינו מהסס בשינוי גרסאותיו, ובסתירת עובדות ברורות, כגון השפה בה נחקר, גם כאשר מוצגות בפניו ראיות ברורות הסותרות את גרסתו.

נאשם 2:

בהודעתו הראשונה מיום 14.8.20 של נאשם 2 במשטרה אומר הוא שמשנת 2000 איש לא מתגורר בבית הצמוד לחממה (ת/א' עמ' 17 שו' 423-424). לדבריו הנאשם 1 גר איתו שנים רבות (ת/א' עמ' 17 שו' 409-412).

ביחס לרכב אומר נאשם 2 כי הוא קנה אותו והוא נוסע בו מהבית, ונוהג בו בשטח כדי להגיע לאוטובוס (ת/א' עמ' 19 שו' 459-468).

לכשנשאל ביחס לזרעי הסם מסוג קנבוס שנתפסו ברכבו, אמר שאינו יודע, וביחס לחממה גם כן אמר שאינו יודע, וכי הם יושבים בשיג מדליקים אש, מכינים אוכל והולכים הביתה לישון (ת/א' עמ' 20 שו' 485 - עמ' 21 שו' 519).

בהודעתו השנייה מיום 19.8.20, חוזר הנאשם 2 על כך שהנאשם 1 גר עימו (ת/א' עמ' 14 שו' 352-353), ומכחיש כי הוא ובנו מגדלים את הסמים בחממה, וכי הסם המסוכן מסוג חשיש והזרעים שנתפסו שלהם (ת/א' עמ' 14 שו' 364-366).

לגרסתו גם ע.ת. 1 וגם ע.ת. 2 אינם אומרים אמת ביחס לנאשם 1 ומקום מגוריו של נאשם 1.

לגרסתו הוא אינו יודע מי גידל את הסמים, ואומר שהוא אינו מסתובב שם (ת/א' עמ' 16 שו' 406-418).

הנאשם 2 מכחיש שהוא מגיע לבית הנטוש (דהיינו הבית אשר בצמוד לו היתה החממה) (ת/א' עמ' 17 שו' 440-441), ומוסיף כי מזה שנים אינו מגיע לשם, ואין לו מה להגיע לשם (ת/א' עמ' 17 שו' 445).

ביחס לכך שכאשר הגיעו השוטרים הוא ישב עם בנו הנאשם 1 בשיג הנמצא 20 מטר מהחממה של הסמים, הוא משיב שלא היתה רבע שעה שהוא ישב שם, ולצד זאת אמר כי הם רצו להכין אוכל, הדליקו אש והגיעה המשטרה (ת/א' עמ' 19 שו' 445).

עמ' 18 שו' 447-466).

הנאשם 2 אומר כעת כי הרכב אינו שלו (ת/19/א' עמ' 19 שו' 489). לכשנשאל ביחס לכך שאמר קודם לכן בחקירה קודמת שקנה את הרכב כדי לנסוע בשטח, אומר הוא כעת שהתבלבל, הוא נוסע באוטובוס ואינו יודע של מי הרכב (ת/19/א' עמ' 19 שו' 492- עמ' 20 שו' 500).

יצוין כי מדובר ברכב אשר היה צמוד למקום בו ישבו שני הנאשמים כאשר הגיעה משטרה למקום.

הנאשם 2 אינו מכיר אדם בשם חסן אבו סבילה, אינו יודע מאומה על גידול הסמים, מכחיש כל קשר שלו ושל בנו הנאשם 1, וחוזר על כך שהנאשם 1 גר אצלו (ת/19/א' עמ' 21-22).

בעדותו הראשונה של הנאשם 2 בבית המשפט העיד כי הגיע לשיג רבע שעה לפני שהגיעה המשטרה, הוא והנאשם 1 ישבו במקום ורצו להכין אוכל. לדבריו, היה במקום רכב מסוג מאזדה, השוטר ביקש ממנו להזיז את הרכב, והוא אמר לשוטר שאין לו את המפתח, ואינו יודע של מי הרכב הזה, ואז מעיד נאשם 2 **"אני הסתכלתי ומצאתי ברצפה שיש מפתח ואני לקחתי את המפתח"** (פרו' עמ' 166 שו' 20-26).

בהמשך אומר נאשם 2 כי אינו יודע של מי רכב המאזדה, והוסיף **"היא זרוקה שם כמעט כחודש"** (פרו' עמ' 164 שו' 2-3).

עדותו של נאשם 2 בישיבת 7.10.21 הופסקה, בהמשך לשחרור בא כוחו מייצוג.

עדותו נמשכה בישיבת 17.10.21, ובדיון זה הודיע בא כוחו הנוכחי, כי הנאשם 2 מאמץ את הדברים אשר אמר בשתי הודעותיו במשטרה, מיום 14.8.20 (ת/15) ומיום 19.8.20 (ת/19), וכן בעימות אשר נערך בינו לבין ע.ת.1 (ת/17), והסכים כי הדברים הללו יהיו חלק החקירה הראשית של נאשם 2.

בחקירתו הנגדית חזר נאשם 2 על גרסתו כי מצא את המפתח של רכב המאזדה על הרצפה, והזיז את הרכב לבקשת השוטר (פרו' עמ' 175 שו' 4-11).

הנאשם 2 מכחיש את אמירתו במשטרה על כי הם קנו את הרכב, ואומר שלא אמר את הדברים למרות שהם צוטטו מתמליל הקלטת חקירתו (פרו' עמ' 175 שו' 14 - עמ' 177 שו' 32).

הנאשם 2 אומר כי לא נהג ברכב הזה, אין זה רכבו, הוא מכחיש מכל וכל כי אמר את הדברים בחקירתו במשטרה, ולמרות שמושמעת לו חקירתו במשטרה בשפה הערבית, הוא אומר שדיבר בעברית ולא בערבית. בשלב מסוים אמר הנאשם 2 כי הוא איננו מעוניין להמשיך ולהשיב לשאלות. נערכה הפסקה, ב"כ הנאשם 2 שוחח עימו (ר' פרו' עמ' 181), והוא המשיך להעיד.

נאשם 2 העלה טענות לגבי מרחקים בניגוד לחוות הדעת נ/1 אשר הוגשה ע"י ההגנה בעניין המרחקים.

נאשם 2 חזר על כך שנאשם 1 גר עימו. (פרו' עמ' 185 שו' 1), אולם אמר שהוא (הנאשם 2) זה שישן בחוץ והנאשם 1 הוא זה שישן בפנים בתוך הצריף (פרו' עמ' 185 שו' 2-4).

לכשעומת נאשם 2 עם כך שבבית שאמר כי הוא נטוש, הבית הצמוד לחממה, נמצאו בגדים וציוד לרבות ציוד המשמש

להשקיה וגידול של החממה, הוא משיב כי הוא והנאשם 1 אינם מגיעים לשם כלל.

גם בגרסת הנאשם 2 אין לתת כל אמון. גרסתו סותרת ראיות אחרות, סותרת את הגיון הדברים וכוללת סתירות פנימיות. הנאשם 2, כפי עדותו של נאשם 1, גם הוא אינו מהסס לומר דברים הסותרים באופן ברור ראיות, הקלטה שמושמעת לו, וניכר שכל מטרותיו הינה התחמקות ממטן תשובות של ממש, והעלאת טענות, אף אם סותרות הן לחלוטין דברים שאמר במשטרה, לצורך הרחקתו הן מהרכב והן מגידול הסמים.

כך, דבריו כי מצא את מפתחות הרכב על הרצפה, אינם מתיישבים עם דו"ח הפעולה של ע.ת. 3 (ת/1), לפיו המפתחות נתפסו בחיפוש שנערך על נאשם 1. כך, נאשם 2 אינו מהסס לכפור בכך שחקירתו היתה בערבית, גם כאשר מושמעת לו ההקלטה לפיה החקירה מבוצעת בשפה הערבית, הנאשם 2 אינו מנסה לשנות מקצה לקצה את גרסתו ביחס לרכב, מרכב שהם קנו לרכב, לרכב שהיה "זרוק", והוא אינו יודע למי הוא שייך.

ההתרשמות מעדותו של נאשם 2 שלילית, עדותו אינה מהימנה, לשון המעטה, ולא ניתן לקבוע על פיה ממצא.

לסיכום עדויות שני הנאשמים, ההתרשמות של בית המשפט הינה כי עדותם אינה אמינה, הדברים אשר מסרו אינם מהימנים, ולא ניתן לתת אמון בגרסאותיהם המשתנות, והכוללות סתירות פנימיות, סתירות אל מול ראיות חפציות חיצוניות, וסתירות אל מול דוחות פעולה ודברים שנאמרו על ידי עדי התביעה 1 ו- 2.

כמפורט לעיל, יש לתת אמון בגרסתה של ע.ת. 2, אשר היתה מהימנה, ויש לקבל את גרסתו של ע.ת. 1, לפני ששינה אותה במהלך הדיון בבית המשפט.

בפרשת ההגנה זומן להעיד מטעם הנאשם 1 גם רס"ב יעקב כהן, עד זה פעל לאיתור מר חסן אבו סבילה, ולא איתרו. רשם מזכר והעביר את הטיפול הלאה למשמרת הבאה.

6. מטעם ההגנה הוגשו שני מוצגים:

1/1 - חוות דעת שנערכה לאחר ביקור בזירה, וכוללת פירוט של המרחקים והמבנים אשר במקום בצירוף צילומים ובצירוף סימוניהם.

בתמצית המבנים והמרחקים הם כדלקמן:

מבנה מס' 1, הוא המבנה אשר בצמוד לו נתפסה החממה של גידול הסמים המסוכנים. המקום בו ישבו שני הנאשמים עת הגיעו השוטרים הינו מבנה מס' 2. המרחק בין מבנה מס' 1 למבנה מס' 2 הינו: 37.1 מטר.

דהיינו, על פי מדידת המומחה מטעם ההגנה, המרחק בין המבנה הצמוד לחממה, לבין המקום, השיג, בו ישבו שני הנאשמים עת הגיעו השוטרים, הינו 37.1 מטר.

מהתמונות המצורפות ניתן לראות כי מדובר במקום כמעט ללא צמחיה, ומכל מקום אין צמחיה אשר יכולה להסתיר מבנה אחד מהאחר, ונחזה כי המקום מדברי.

מבנה מס' 3 על פי חוות הדעת, הינו ביתם של ע.ת. 1 וע.ת. 2, מר עלי סראיעה, וגב' חנאן סראיעה המרחק על פי חוות

הדעת בין מבנה מס' 1 (המקום בו היתה החממה) לבית זה, מבנה מס' 3, הינו 42.2 מטר.

על פי חוות הדעת מבנה מס' 5 הינו ביתו של נאשם 2, וזהו מבנה המשמש למגורים ואירוח (שיג), ומבנה זה נמצא במרחק של 150 מטר ממבנה מס' 1, המקום אשר בצמוד אליו היתה החממה.

על פי חוות הדעת אדם העומד בפתח מבנה מס' 5 או בסביבתו עד למרחק סביר של כ- 5 מטרים מזרחית למבנה, יכול לראות אך ורק את הקצה המזרחי של גדר האבן הבנויה בחזית מבנה מס' 1, ופונה לכיוון מזרח.

עוד על פי חוות הדעת, אדם העומד בצידו המערבי, דרומי או צפוני של מבנה מס' 5, אינו יכול לראות את השטח החקלאי הצמוד למבנה מס' 1, מאחר ובמקום טרסת עפר גבוהה.

המומחה מתאר כי הגיע למקום בדרך עפר וכי בשטח קיימים חמישה מבנים. מבנה נוסף על אלו המפורטים לעיל, הינו מבנה מס' 4, הממוקם בין מבנים 3 ו- 5.

2/ - הודעה באזהרה שנגבתה ממר חסן אבו סבילה ביום 20.7.21, הוא נשאל אם הוא מכיר את נאשם 1 והשיב כי השם אינו מוכר, אולי בתמונה, וכשהוצגה לו תמונה השיב שאינו זוכר אדם כזה, אולי מכיר אותו ואולי לא. לכשנאמר לו כי מתיק החקירה עולה חשד שהוא מעורב בגידול חממה בה נתפסו מאות שתילים באזור של משפחת סראיעה, תשובתו היתה כי הוא אינו מתעסק בדברים אלו. הוצגה לו תמונה של החממה, והוא אמר שלא ראה ולא מכיר את המקום הזה. נאמר למר חסן אבו סבילה כי מחומרי הדבריה אשר נתפסו בזירה הופקו טביעות אצבע שלו, ותשובתו היתה כי הוא מתעסק בחומרי הדברה, הוא מוכר לאנשים וייתכן שעקב כך הגיעה טביעת האצבע שלו למקום. יצוין, כי עוד בתחילת חקירתו אמר כי הוא עוסק בחומרי הדברה, וכי יש לו בביתו מחסן מלא בחומרי הדברה.

טענות הצדדים בתמצית

7. לטענת המאשימה מהראיות עולה כי החממה מצויה במתחם מגורי הנאשמים ובשליטתם המלאה, והם היחידים שבידם היה להקימה ולתחזקה, כאשר בית נאשם 1 צמוד לחממה וחולש עליה, והחממה בהיקפה ובגודלה המשמעותיים, הינה פרי עמלם הממושך של הנאשמים.

נטען כי מתיעוד החממה וגרסת השוטרים, יש ללמוד כי ההקמה צריכה תכנון, השקעה, כוח, משאבים וזמן, החממה היתה ניכרת לעין וריח הסם המסוכן נישא למרחוק, ובנסיבות אלו יש לדחות את טענת הנאשמים כי עצם קיום החממה כמו גם הקמתה ותחזוקתה, לא היו בידיעתם, וכי טענתם זו אינה מתיישבת עם הראיות.

נטען כי מדובר במתחם מבודד אשר דרכי הגישה אליו בעייתיות וקשות.

עוד נטען כי הנאשמים הותירו רושם שלילי ובלתי אמין, והסתבכו בסתירות ובשקרים ובאלו יש כדי לחזק את הראיות לחובתם.

נטען כי הסמים המסוכנים אשר נתפסו בחממה תוחזקו כולם ע"י הנאשמים, הם נתפסו באזור מגוריהם, מדובר במתחם אחד כולל, לשני הנאשמים השליטה על המתחם כולו, והנאשמים אף אישרו כי איש לא נכנס למתחם ואיש לא מתגורר שם.

נטען כי המבחן הקובע לעניין החזקה עניינו עקרון השליטה אשר נקבע בסעיף 34כד' לחוק העונשין, וכי הסמים נמצאו בחממה הצמודה לביתו של הנאשם 1, סמוכה לשיג בו סעדו הנאשמים, וקרובה לבית הנאשם 2, ומכאן שלהם שליטה בסמים המסוכנים. ב"כ המאשימה הפנתה בעניין זה גם לסעיף 8 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש).

עוד נטען כי משהתקיים עקרון השליטה בסמים מסוכנים, אין חשיבות לשאלה האם הנאשמים או מי מהם החזיקו בהם לבדם או עם אחרים, ודי בעובדה שלנאשמים היתה יכולת עשייה בנוגע לסמים כדי לבסס החזקה בהם.

עוד נטען כי עקרון השליטה המבססת את ההחזקה אינו מחייב כי לנאשמים יהיה מגע ישיר עם הסמים המסוכנים, אלא די בכך שהיתה להם היכולת לעשייה פיזית אישית, והיכולת לקבוע את גורלם של הסמים, כדי לבסס את החזקה.

עוד נטען כי על פי חזקת המקום, אם נמצא הסם על גופו של אדם, בכליו או במקום הנתון לפיקוחו, קמה לחובתו חזקה שבעובדה כי הוא מחזיק בסם ביוזעין.

עוד נטען כי לכל הפחות הנאשמים חשדו כי קיימת במתחם מגוריהם חממה ובה סמים, ומשכך קמה לחובתם החזקה של עצימת עיניים, הקבועה בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין.

מכל האמור, נטען כי יש להרשיע את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם, ובעניינו של נאשם 1 גם בעבירה של סם מסוכן לצריכה עצמית אשר נתפס כאמור ברכב.

8. לטענת ב"כ נאשם 1, ביחס להחזקת הסם לצריכה עצמית, הנאשם 1 הודה ואף אמר שזה היה בכיסו ולא ברכב, ולא ניסה להרחיק את עצמו.

ביחס לעבירות הגידול וההחזקה של סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית - נטען להתנהלות רשלנית של המשטרה, לכך שלא נבדקו ט.א. בדירה - במקום המגורים, בבית הנטוש, ואילו היו מבצעים בדיקה כזו היו מוצאים ט.א של אנשים נוספים. נטען כי לא נמצאה כל ט.א. של הנאשם 1 בחממה. נטען כי גידול צמחים לגידול האמור אורך כמעט 3 חודשים, ומצריך השקיה, טיפול ודישון, ולא להותיר ט.א. הינו דבר בלתי אפשרי.

נטען כי נמצאה ט.א. בזירה של מר חסן אבו סבילה, על ריסוס המשמש לגידול, ושוב נטען לרשלנות המשטרה לאור משך הזמן שלקח למצוא את מר אבו סבילה ולחקור אותו, ונטען לרשלנות גם בעצם חקירתו.

נטען כי ממכשירי הטלפון שנתפסו ברכב לא נעשה ניסיון להוציא רישומי פלטים של שיחות.

עוד נטען לאכיפה סלקטיבית, שכן שני הנאשמים היו במרחק 150 מטר, בשטח פתוח, אולם, העדה, ע.ת.2, גרה בסמוך לחממה וצינורות ההשקיה יוצאים מביתה לחממה, וגם היא היתה אמורה להריח, והיא השקתה את הצמחים.

נטען כי הבית אינו של הנאשם 1, לא רשום על שמו, וכי זה לא בית הבנוי על פי החוק, ואינו רשום במרשם, והנאשם 1 אכן אומר שגר שם בעבר, אולם אם היו החוקרים טורחים לפתוח את המקרר לבדוק אם יש חשמל או לבדוק אם יש ט.א. ניתן היה לראות אם יש מזון טרי שם או אם מישהו מתגורר.

נטען כי מדובר בשטח פתוח, במרחק של 150 מטר, ואין לצפות להריח ממרחק כזה, מה גם אדם אחד מריח טוב יותר מאחר, ובכל מקרה לא ניתן להריח ממרחק של 150 מטר.

לגבי משקל הצמחים נטען כי קיימת מחלוקת, וב"כ נאשם 1 טען כי ביקש שקילה חוזרת ובקשתו לא התקבלה, וכי עדות העדה שהעידה ביחס לכך, פסולה מכיוון שלא הביאה את הראיה, את הסם עצמו.

ב"כ הנאשם 1 העלה את השאלה מדוע ע.ת.2 אשר גרה קרוב יותר לחממה לא נעצרה, ונטען כי ע.ת.1 בעבר גידל חממה שם.

מכל האמור, התבקש להורות על זיכוי הנאשם 1.

9. לטענת ב"כ הנאשם 2, אמירה כי כל אחד במקום מחזיק בבית, הינה בעייתית, וכי אין לומר שלנאשם 2 יש חזקת מקום על כל הבתים במתחם, ואם היה נאמר כך, הרי שגם לע.ת.2 צריכה להיות חזקת מקום, כפי שנטען ביחס לנאשם 2.

נטען כי הנאשם 2 גר במקום הכי רחוק, ע.ת.2 גרה קרוב יותר, ולפי גרסתה וגרסת בעלה ע.ת.1, מי שגר בבית הקרוב ממש לחממה הינו הנאשם 1.

מכאן, נטען כי קיימת בעייתיות להחיל את חזקת המקום רק על נאשם 2 ולא על כולם, דהיינו גם על ע.ת.2.

נטען כי חזקת המקום לה טוענת ב"כ המאשימה, יכולה לחול רק על הבית הצמוד לחממה (מבנה 1 בנ/1), והיה על המאשימה להראות מי מחזיק בבית זה, ואותו אחד הוא זה אשר מחזיק בחממה.

נטען כי אין לומר לגבי אדם שאין ראיות לגביו כי הוא מחזיק בבית הקרוב, וכי יש לו חזקת מקום לבית ולחממה.

נטען כי הטענה שמדובר בכל המקום כולו כמקום אחד, הינה טענה שאינה מבוססת בראיות, ואם היו ראיות כאלה הרי שגם ע.ת.2 היתה צריכה להיות נאשמת.

נטען כי היה צריך להפיק די.אן.אי מתוך הבית הצמוד לחממה, ואז לראות מי נמצא בבית.

ביחס לשהותו של הנאשם 2 במקום שהינו כ- 37 מטר מהחממה, בעת שהגיעו השוטרים, נטען כי מדובר בשהות של רבע שעה במקום, ודבר זה אינו קושר אותו לגידול החממה, או לידיעה עליה.

נטען כי גם אם נאשם 2 לא אמר אמת בכך שלא ידע על החממה, אין בכך כדי לקשור אותו.

נטען כי גם אם היה האב, הנאשם 2, צריך לדעת או לחשוד בדבר קיום החממה, הגם שנטען שאין לכך כל ביסוס, הדבר שיכול היה להיוותר הינו אי מניעת פשע. דהיינו ככל שהוא ידע על החממה לא היה יכול לעשות דבר למעט להתקשר למשטרה, הואיל וזה לא שייך לו.

נטען כי לא מתקיימת עצימת העיניים, אולם ככל שהיא מתקיימת, היא יכולה להוביל לעבירה של אי מניעת פשע בלבד.

לפיכך, התבקש לזכות את הנאשם 2 מהמיוחס לו בכתב האישום.

דין והכרעה

10. לאחר שנבחנו העדויות וכלל הראיות, ונשקלו טענות הצדדים, באתי למסקנה כי ביחס לנאשם 1 עמדה המאשימה בנטל המוטל עליה, והוכח מעל לספק סביר, כי הנאשם 1 ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, גידל את הסמים המסוכנים בחממה אשר נתפסה והחזיק בהם, ובנוסף החזיק, על פי הודאתו, בסם המסוכן לצריכה עצמית.

ביחס לנאשם 2, הגם שהוא מתגורר במתחם, והגם שכאשר הגיעה המשטרה למקום ישב הוא במרחק 37 מטר מהחממה, קיים ספק בשאלה האם מתקיים ביחס אליו מבחן השליטה, והאם קמה ביחס אליו חזקת המקום, ולפיכך, יש לזכות את הנאשם 2, מחמת הספק, מהעבירות המיוחסות לו.

זיכוי זה הינו מחמת הספק בלבד, ואך מחמת השאלה אשר נותרה בספק, בהעדר ראיות נוספות, אם היתה לנאשם 2 השליטה גם על המבנה הצמוד לחממה, ובכך על החממה.

מהראיות עולה כי הנאשם 2 ידע על גידול הסמים בחממה, ולכל הפחות היה עליו לדעת על כך, והוא עצם את עיניו, ומכאן, אני מוצא כי יש להרשיע את הנאשם 2, על פי העובדות אשר הוכחו, בעבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין. לצורך כך נעשה שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 184 לחסד"פ, לפיו בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה בעובדות שהוכחו בפניו, אף אם עובדות אלו לא נטענו בכתב האישום.

הוכח, מעל לספק סביר, כי הנאשם 2 ידע על גידול הסמים המסוכנים האמורים בכתב האישום, ולפיכך, יש להרשיעו בעבירה של אי מניעת פשע.

ניתנה לנאשם 2 האפשרות הסבירה להתגונן, ובא כוחו אף התייחס לעבירה זו בסיכומיו.

המקום, המבנים וגידול הסמים המסוכנים

11. על פי הראיות המפורטות לעיל, מדובר במתחם אשר מבודד מסביבתו. במתחם מספר מבנים כמפורט לעיל. מבנה מס' 1 הינו המבנה אשר בצמוד לו היתה החממה, אשר הצמחים שבה גובלים באחד מקירות מבנה מס' 1, ובקיר זה קיימים חלונות הפונים אל החממה. מכאן אין אלא להגיע למסקנה הברורה לפיה מי אשר מחזיק במבנה מס' 1, מחזיק גם בחממה הצמודה לו, ולמעשה מהווה חלק בלתי נפרד מהמתחם הצמוד אליו.

על פי הראיות, במתחם חמישה מבנים. מבנה מס' 1, הינו כאמור המבנה אשר צמודה אליו החממה, מבנה מס' 2, הינו המבנה אשר בו ישבו שני הנאשמים עת הגיעה למקום המשטרה, והמרחק בינו לבין מבנה מס' 1 הינו 37.1 מטר, כאשר מדובר במקום פתוח ואין דבר המסתיר את מבנה מס' 1, מפני מי אשר במבנה מס' 2.

מבנה מס' 3, הינו ביתם של ע.ת.1 וע.ת.2, והמרחק בין מבנה מס' 3 לבין מבנה מס' 1 והחממה הינו 42.2 מטר.

מבנה מס' 5, הינו ביתו של נאשם 2, ונמצא במרחק של 150 מטר ממבנה מס' 1.

על עובדות אלו אין למעשה מחלוקת בין הצדדים, והן עולות מחוות הדעת נ/1 אשר הוגשה.

אמנם על פי חוות הדעת נ/1 אדם העומד בצד המערבי דרומי או צפוני של מבנה מס' 5 אינו יכול לראות את השטח

החקלאי הצמוד למבנה מס' 1, דהיינו המקום בו היתה החממה, אולם, המסקנה, מעל לספק סביר, ממכלול הראיות שבאו בפני, הן חוות הדעת נ/1, הן הצילומים והמזכרים של השוטרים, הינה כי כל מי אשר מתגורר במתחם יכול היה לחזות בקיומה של החממה.

נאשם 1

12. מעדויות ע.ת.2 וע.ת.1, עולה כי נאשם 1 התגורר במבנה מס' 1, שהוא הבית הצמוד לחממה.

כמפורט לעיל, יש לתת אמון מלא בגרסתה המהימנה של ע.ת.2, אשר אמרה היכן מגוריו של נאשם 1, והיכן מגוריו של נאשם 2, ואמרה מפורשות, כמצוטט לעיל, כי הנאשם 2 גר בצריף לבד.

מעדותה עולה מפורשות כי הנאשם 1 אינו מתגורר עם הנאשם 2, הם גרים במקומות נפרדים, והנאשם 1 מתגורר במבנה מס' 1 הצמוד לחממה.

די בעדותה האמינה והעקבית של ע.ת.2 כדי להביא למסקנה, מעל לספק סביר, כי מבנה מס' 1 הוא אשר היה מקום מגוריו של נאשם 1, והוחזק על ידו.

לכך יש להוסיף את הדברים אשר נאמרו ע"י ע.ת.1, אחיו של נאשם 1, הן בשטחן, הן בהודעתו והן בעימות. דברים ברורים המתיישבים היטב עם דברי רעיות ע.ת.2, וגם הוא אומר כי נאשם 1 מתגורר במבנה מס' 1.

יש לדחות את גרסת נאשם 1 בה הוא טוען כי הוא גר במבנה מס' 5 עם אביו הנאשם 2.

אין לתת כל אמון בגרסתו אשר השתנתה שוב ושוב, כמפורט לעיל.

הנאשם 1, לכשעומת עם העובדה שבמבנה מס' 5 קיים רק מזרון אחד, שינה גרסתו ואמר שהוא ישן בחוץ. גרסה זו לא רק שאין לקבל בשל כך שהיא אינה אמינה ומשתנה, אלא שגם נעדרת היא היגיון.

יצוין, כי במבנה מס' 1 קיימים היו חפצים מהם ניתן להבין על מגורים במקום, אך המסקנה אינה נובעת מחפצים אלו, אלא מהעדויות הברורה והמהימנה של ע.ת.2, ולצידה דברי ע.ת.1 במשטרה.

יש להדגיש, כי דברי ע.ת.2 הינם דברים של מי אשר מתגוררת במקום ועל כן יודעת היטב באיזה מבנה מתגורר כל אחד מהנאשמים.

ע.ת.1 השתחרר ממאסר ימים ספורים לפני תפיסת החממה, ומקור דבריו בידיעתו הנובעת משהותו שם מאז השתחרר מהמאסר, וכל לפני מאסרו.

מכל האמור, המסקנה מעל לספק סביר הינה, כי הנאשם 1 התגורר במבנה מס' 1. החממה אשר כללה את הסמים המסוכנים היתה צמודה לקיר של מבנה מס' 1, וקיר זה כולל חלונות הפונים אל החממה, ובנוסף במבנה מס' 1 נתפס גם ציוד הקשור לגידול הסמים.

לפיכך, קמה ביחס לנאשם 1 חזקת המקום. חזקה זו לא רק שלא הופרכה על ידו, אלא שבגרסתו אשר לא היתה

מהימנה וכוללת היא סתירות ושינויי גרסה שוב ושוב, יש אף כדי להוות חיזוק למסקנה כי הוא אשר ביצע את הגידול של הסמים המסוכנים.

העובדה שלא נתפסו בחממה ט.א. או די.אן.אי של הנאשם 1, אינה שוללת את גידול הסמים על ידו.

לא מצאתי ממש בטענות בדבר התרשלות המשטרה. הראיות ברורות, ומביאות למסקנה מעל לספק סביר, כי הנאשם 1 התגורר במבנה הצמוד לחממה, ועסק בגידול הסמים המסוכנים.

די בראיות אלו, אינני סבור כי היה על המשטרה לבצע פעולות נוספות, ואינני מוצא כי מדובר ב"מחדלי חקירה".

הראיות הקיימות מקימות את הכלל בדבר "ראיה מספקת". אין על התביעה החובה להציג את הראיה "המקסימלית" שניתן להשיג, ודין הוא כי די בראיה "מספקת". ר' לענין זה ע"פ 804/95 גרינברג נ' מ"י, פ"ד מט(4), 200, 208 (28.12.1995):

"אכן, כפי שהודה החוקר במהלך הדיון, היה זה מחדל חקירתי שלא לקיים בדיקת טביעת אצבעות כאמור. ברם, השאלה איננה אם ניתן היה להשיג ראיה טובה נוספת, אלא אם הראיות שבאו לפני בית המשפט מספיקות לביסוס ההרשעה; שהרי הדין הוא שדי בראיה "מספקת", ואין כלל המחייב את התביעה להציג את הראיה "המקסימלית" שניתן להשיג..."

עוד ר' ע"פ 3947/12 שאדי סאלח נ' מ"י (21.1.2013):

"ברם, סבורני כי המאשימה כלל לא הייתה צריכה להוכיח שלאור הרוח באתר יתכן שיוותרו שרידי בנזין בנעליו של המצית אך לא יוותרו שרידי בנזין בבגדיו. די בכך שהמאשימה הוכיחה עצם קיומם של שרידי בנזין בנעליו של המערער לאור הכלל לפיו המאשימה מחויבת להציג די ראיות מפלילות אך אינה מחויבת בהבאת "הראיה המקסימלית" ... הלכה היא כי עצם ההכרה בקיומם של מחדלי חקירה בעבודת המשטרה אינה מובילה בהכרח לזיכויו של המערער".

וכן ע"פ 54/11 פלוני נ' מ"י (7.3.2012):

"...ולבסוף לא למותר להזכיר כי כמעט אין לך מקרה בו לא ניתן לנקוט בצעדי חקירה נוספים, ובכל תיק ניתן להצביע על מחדלי חקירה כאלו ואחרים. אך השאלה היא אם יש די ראיות המוכיחות את האישום מעבר לספק סביר ועד כמה ה"אין" מכרסם ממשקל ה"יש", והאם היעדר ראיה הנובע ממחדל חקירתי יכול לסייע לנאשם בביסוס ספק סביר שתוצאותיו זיכויו".

אשר לטענה על כי הסמים לא הובאו על ידי העדה המומחית - לא היה עליה להביא את הסמים, ב"כ הנאשם 1 לא הגיש בקשה להביאם, ולא מצאתי ממש בטענה זו.

נאשם 2

13. אכן, כטענת ב"כ המאשימה, מדובר במתחם אחד, ואולם, אין בכך כדי להקים מסקנה מיידית בדבר שליטה וחזקת המקום של כל אחד מהמתגוררים במתחם ביחס לכל מבנה בו.

עמוד 20

התשתית הראייתית ביחס לנאשם 2 הינה מגוריו במתחם בו קיימים חמישה מבנים, בצמוד למבנה מס' 1 גודלה חממת סמים מסוכנים, נאשם 2 מתגורר במבנה מס' 5 שהינו במרחק 150 מטר ממבנה מס' 1, ואין מחלוקת כי נאשם 2 אינו מתגורר במבנה מס' 1.

גם אם היתה מחלוקת שכזאת, הרי שמהראיות עולה כי נאשם 2 מתגורר במבנה מס' 5.

כמו כן, הנאשם 2 נכח במבנה מס' 2 הנמצא במרחק 37.1 מטר מהחממה, עת הגיעו השוטרים למקום, ונוכחותו במקום היתה יחד עם נאשם 1, והם התכוונו לאכול שם.

מדובר במתחם מבודד, אשר קיימים בו כאמור חמישה מבנים.

איני מוצא לקבל את טענתו של הנאשם 2 על כי לא ידע מאומה אודות החממה. מבחינת הסביבה, כעולה מהתמונות שהוגשו, ומבחינת כלל הנתונים הקשורים למקום, איני מוצא כי הנאשם 2, אשר מסתובב במקום, נוסע ממקום למקום, גם על פי גרסתו שלו, ובפועל היה במרחק של 37 מטר מהמבנה אשר החממה צמודה אליו, יכול לטעון לאי ידיעה על קיומה של החממה.

בחינת התמונות והראיות מביאה למסקנה, מעל לספק סביר, כי הנאשם 2 ידע דבר קיומה של החממה לגידול סמים מסוכנים במתחם, בצמוד למבנה 1, ויש לדחות את גרסתו הבלתי אמינה.

השאלה אשר יש לבחון הינה האם למרות ידיעתו זו, ולמרות חוסר אמינותו וגרסאותיו, ניתן להגיע למסקנה כי גם הוא בחזקת מגדל ומחזיק של הסמים בחממה, אם לאו.

ב"כ המאשימה עותרים לקביעה כי קמה בעניינו של נאשם 2 חזקת המקום.

סעיף 34כד' לחוק העונשין קובע לעניין החזקה:

"החזקה" - שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו; ודבר המצוי בידם או בהחזקתם של אחד או כמה מבני חבורה בידיעתם ובהסכמתם של השאר יראו כמצוי בידם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם כאחד;"

סעיף 8 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) קובע:

"לענין אישום בשל אחזקת סם מסוכן, אין נפקא מינה אם הסם המסוכן נמצא ברשותו של הנאשם, או ברשות המחזיק אותו מטעמו של הנאשם, או אם הסם של הנאשם נמצא ברשותו של אדם אחר ללא ידיעתו של אותו אחר, או אם הסם נמצא במקום שאינו ברשותו או שאינו נתון לפיקוחו או להשגחתו של שום אדם".

אכן, על פי הוראות החוק הללו ועל פי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, כאשר מדובר במקום אשר הוא בשליטתו של אדם, וכך הוא גם לגבי רכב הנמצא בשליטתו של אדם, עצם ההימצאות של סם מסוכן יכולה להקים את חזקת המקום. מובן כי יש לבחון כל מקרה וכל אירוע בהתאם לנסיבות המסוימות והראיות הקיימות ביחס למקום וביחס למכלול הנסיבות.

לא הובאה ראיה היכולה להביא למסקנה בדבר החזקה פיזית של נאשם 2 במבנה מס' 1 ובחממה אשר היתה צמודה

למבנה זה, ולפיכך, יש לבחון את שאלת התקיימות הרכיבים היכולים להקים את חזקת המקום.

בע"פ 250/84 הוכשט נ' מ"י פ"ד מ(1) 813 (6.1.1986) מדובר היה בחבילת סמים אשר הגיעה אל המכס, והמערער בלבד היה האדם אשר יכול היה להוציאה מהמכס, שכן היא הגיעה על שמו ומענו שלו. המערער לא היה שותף לייבוא, ואולם, בנקודת זמן מסוימת נודע לו כי אחר עשה זאת, שטר המטען של החבילה היה בידי האחר, והמערער חזה את האפשרות שהאחר יוציא את הסם המסוכן באופן שיזייף יפוי כוח של המערער וישתמש בו בצירוף שטר המטען להוצאת החבילה. המערער לא פנה למשטרה ולא סיפר דבר על הסם המסוכן, ובאותה עת האחר הכין יפוי כוח הנושא חתימה מזויפת, והחבילה עם הסם המסוכן שוחררה מהמכס.

בניתוח מושג ה"החזקה" במשפט הפלילי, התייחס בית המשפט לסעיף 2 לחוק העונשין כנוסחו דאז, אשר הגדיר את ההחזקה באותו נוסח הקיים היום בסעיף 34כד', והדעות נחלקו. בפסק דינו של כב' השופט א. ברק (כתוארו אז), מסקנתו היתה כי למערער לא היתה החזקה בסם המסוכן, ויש לזכותו. הנימוקים המרכזיים היו כי מושג השליטה היו - ביחס ליסוד הפיזי בשליטה, כי תהיה לאדם היכולת להגיע לעשייה פיזית בחפץ, לו או לאחרים הפועלים עימו בצוותא (סעיף 13 לפסק הדין). לצד זאת, תנאי בלעדיות השליטה מתקיים גם כאשר היכולת לעשייה בחפץ או לקביעת גורלו נתונה ליותר מאדם אחד, והיא מופעלת על ידם בצוותא (סעיף 17 לפסק הדין), ולעניין החזקה הקונסטרוקטיבית, ביסודה עומדת **"הדרישה של ידיעה והסכמה"** (סעיף 20 לפסק הדין). להלן הדוגמא המובאת לעניין הסכמה:

"ביסוד ההחזקה "המיוחסת" או "הקונסטרוקטיבית", עומדת הדרישה של ידיעה והסכמה. אם ראובן מחזיק בסם, כי אז ניתן לייחס החזקה גם לשמעון, רק אם הוא ידע והסכים. "הידיעה כשלעצמה אינה מספיקה, מאחר שדרושה הן ידיעה והן הסכמה" ...

"הסכמה" לעניין הגדרה זו - מהי? נניח כי ראובן מחזיק בסם מסוכן ומשתמש בו (מעשן אותו). שמעון ניגש ועומד לידו. שמעון יודע, שראובן משתמש בסם מסוכן. ראובן שואל את שמעון, אם יש לו התנגדות לכך שראובן משתמש בסם. שמעון משיב לו, כי אין לו כל התנגדות, והוא מסכים לשימוש על-ידי ראובן. האם נאמר, כי שמעון מחזיק אף הוא בסם לאור הסכמתו? נראה לי, כי במסגרת מדיניות החקיקה, הטמונה בעבירות הסמים, התשובה על שאלה זו צריכה להיות בשלילה. הסכמה אין פירושה אך הבעת נכונות, גם אם זו נעשית מתוך אינטרס אישי. לדעתי, "הסכמה" בהקשר שלפנינו עניינה הידברות מוקדמת או עסק משותף או כיוצא בזה בין השניים, אשר במהלכה נעשית החזקתו (הממשית) של האחד, להחזקתו (הקונסטרוקטיבית) של האחר. כך, למשל, אם ראובן ושמעון הסכימו ביניהם, כי ראובן יפיץ סם מסוכן, ובמסגרת הסכמה זו ראובן שולט בסם, הרי ניתן לראות, על-פי הוראת הסיפא לסעיף 2 לחוק העונשין, גם את שמעון כמי שמחזיק בסם. מידת האינטנסיביות של הקשר המוקדם עשויה להשתנות, אך נראה לי, כי רק בביטוי מנטאלי של "הסכמה" לא די. אכן, באותם מקרים שבהם הורשע נאשם בהחזקה קונסטרוקטיבית, ציין בית המשפט, כי הוא פעל "בעצה אחת עם שני האחרים", וכי הוכח "שהם נועדו יחדיו למטרה משותפת" ...או כי היה "שותף לעסק" ...

21. גישה זו ליסוד ההסכמה מתחזקת לאור דרישה נוספת, המצויה בסעיף 2 לחוק העונשין, ושעניינה "חבורה". ... דומה, שעניין ה"חבורה" מצביע, אף הוא, על הידברות מסוימת - כללית או ספציפית - בין בני החבורה".

ביחס לנסיבות אותו מקרה, היתה לגישת כב' השופט ברק, ידיעה של המערער, אך היא מהווה תנאי הכרחי ולא מספיק, ולגישתו: **"החזקה קונסטרוקטיבית, מחייבת "הסכמה" (ר' סעיף 24 לפסק הדין).**

כב' המשנה לנשיא מ. בן פורת, בדעת הרוב, חלקה על התוצאה, וקבעה כי יש לדחות את הערעור על ההרשעה. לגישה, עצם יכולתו של המערער למנוע מאחרים את שחרור החבילה, די היה בה כדי להופכו לבעל השליטה בה, והיה דרוש שיתוף פעולה חיוני מצידו לשם השחרור של החבילה.

דהיינו, לגישה הרוב היכולת למנוע את שחרור החבילה מהמכס, לצד חיוניות שיתוף הפעולה של המערער, מקימים את יסוד השליטה. קיימת חשיבות לדוגמא המובאת שם על ידה, לפיה לשניים מפתחות לפתוח תיבה, אך איש אינו יכול לעשות כן לבדו, ובנסיבות אלו, שניהם הינם בעלי שליטה, שכן יחדיו הם מסוגלים לשלוט בפתיחת התיבה, וכך נפסק:

"...דומה המצב שנוצר לתיבה (החבילה), שניתן לפתחה רק על-ידי שימוש בשני מפתחות ביחד, שאחד מהם הוא בידי הלל והאחר בידי המערער. כל אחד משניהם יכול למנוע בעד רעהו לפתוח את התיבה, אך איש מהם אינו יכול לעשות כן לבדו. נוטה אני לחשוב, כי בנסיבת כאלה שניהם "בעלי שליטה" בתיבה, שהרי יחדיו מסוגלים גם מסוגלים הם לשלוט בה. על כל פנים, אין בכל הכבוד לומר (כפי שגורס חברי), כי הלל בלבד (פרט למכס) היה "בעל השליטה" בחבילה (כאשר זו נמצאה עדיין במכס). אכן, הלל יכול היה לזייף את חתימת המערער על יפוי-כוח או להתחזות כמערער, אך אין אלה פעולות, המבוצעות "על פי מהלך העניינים הטבעי והרגיל". באותה מידה גם אין לומר על גנב פוטנציאלי, שהוא "בעל השליטה" בחבילה שאותה בדעתו לגנוב, כל עוד לא הוציא את המזימה אל הפועל. מכאן, לדעתי, שנתקיימו במערער רכיבי האקטוס ריאוס של העבירה הנדונה: החזקת סם מסוכן".

כב' השופט א. חלימה הצטרף לעמדת כב' המשנה לנשיא מ. בן פורת, מהטעם שלמערער עמדה האפשרות למנוע הוצאת החבילה ע"י מסירת הודעה מתאימה למשטרה, תוך אבחון כי אין מדובר באזרח מהשורה המודיע על עבירה, אלא המערער מעורב בנושא העבירה מפני שהחבילה נשלחה על שמו הוא, ולפי כתובת מגוריו, ובכך שנסע לחו"ל עצם את עיניו מהמתרחש, ונתן לאחר יד חופשית לעשות בחבילה ככל העולה על רוחו, מתוך ידיעה מראש שהוא עומד לזייף את חתימתו של המערער במטרה להוציא את החבילה מהמכס, והתנהגות כזו מלמדת על כוונה לא טהורה מצד המערער, במידה המתיישבת עם שיתוף פעולה עם האחר.

סבורני, כי המחלוקת המרכזית שם קשורה היתה ביישום העובדות על הכללים המשפטיים, ולא היתה מחלוקת של ממש לעניין העקרונות והיסודות של השליטה והשליטה הקונסטרוקטיבית.

יישום כל אחת מגישות אלו, על הנסיבות לענייננו מביאה למסקנה בדבר קיומו של ספק סביר בשאלת השליטה, כמו גם השליטה הקונסטרוקטיבית של הנאשם 2.

התשתית העובדתית בענייננו ביחס לנאשם 2 הינה כי הוא גר במתחם, במבנה המצוי 150 מטרים מהמבנה אשר אליו היתה צמודה החממה. בנוסף, נמצא הוא, עת הגיעה המשטרה למקום, יושב יחד עם בנו, הנאשם 1, במבנה המצוי במרחק 37 מטר מהחממה.

על פי גישת כב' השופט ברק, נדרש כי ביסוד החזקה הקונסטרוקטיבית תעמוד הדרישה של ידיעה והסכמה. מדובר בשני רכיבים שונים ומצטברים. הוכח בפני כי ידיעה היתה לנאשם 2. ואולם, אין בפני כל ראיה להסכמה שלו, וגם אין בפני כל ראיה כי הוא יכול להיחשב כמחזיק פיזי במבנה האחר אשר במתחם. העובדה שמדובר במתחם מבודד, אין משמעותה כי לכל אחד מהמתגוררים בכל אחד מהבתים, האפשרות הפיזית, על פי מערכת היחסים ביניהם, להיכנס למקום המוחזק על ידי האחר, או לשלוט עליו או לפעול בו.

זאת ועוד, גם יסוד ה"חבורה" על פי גישת ברק אינו מתקיים, שכן לגישתו יסוד זה מצביע על הידברות מסוימת, כללית או ספציפית בין בני החבורה. אין בפנינו ראיה כי הידברות היתה בין הנאשם 1 לנאשם 2 ביחס לגידול הסמים.

יש להוסיף כי העובדה שהנאשם 2 הינו אביו של נאשם 1, ומתגורר בסמוך אליו, אין משמעותה כי מעשיו של הבן ייחוסו באופן אוטומטי אל האב, כמבצע בצוותא יחד עימו. אלו ראיות נסיבתיות, וכידוע, צריכות הן למסקנה הגיונית אחת בלבד.

אמנם, לא ניתן כל אמון בגרסאותיו של הנאשם 2, אולם עדיין קיים ספק, שכן בהעדר כל ראיה לשותפות ולשליטה, קיימת גם האפשרות כי למרות ידיעתו אין הדבר בהסכמתו, ויסוד ההסכמה נדרש כאמור.

גם על פי הדוגמא אשר הובאה על ידי כב' המשנה לנשיא מ. בן פורת, סבורני, כי אין להגיע למסקנה בדבר שליטה של הנאשם 2 במתחולל במבנה אחר, 150 מטרים מהבניין בו הוא גר, והשטח הצמוד אליו. אין מדובר במצב דברים בו הוכח כי כל אחד מהשניים יכול היה למנוע מהשני לבצע את הגידול.

בפסיקה ביחס לחזקת המקום כאשר מדובר במציאת סמים בכלי רכב, גם שם יש לבחון את הנסיבות, אם יוצרות הן את ההנחה לחובת הנאשם, אשר עליו להביא ראיות לסתור, אם לאו.

סעיף 8 לפקודת הסמים המסוכנים הינו סעיף המרחיב את גדר המחזיקים, וכולל גם מי אשר מחזיק בסם מסוכן מטעמו של נאשם, או שסם של נאשם נמצא ברשותו של אדם אחר. אולם, אין בפני ראיות לכך שהסמים הם של נאשם 2, אלא כי הם של נאשם 1.

בע"פ 611/80 **מטוסיאן נ' מ"י** פ"ד לה (4) 85 (14.7.1981) בעמ' 98, שם נפסק כי המונח "**שליטה**" כולל לא רק יסודות פיזיים אלא גם יסוד נפשי, דהיינו התייחסות מדעת, הן ידיעה והן הסכמה: "**מן האמור לעיל עולה שאלה נגררת, והיא: מהו היסוד הנפשי, הנדרש, אם בכלל, לצורך קיום השליטה? או, במלים אחרות, האם השליטה בדבר המצוי בידי פלוני או בידי אחר או במקום כלשהו, כאמור לעיל, משמעה שליטה מדעת, או שמא חובק מונח זה גם שליטה למעשה ושלא מדעת, כגון כאשר פלוני שולט באופן מלא ובלעדי ואף ביוזעין במיכל פלוני, אשר בתוכו מוחזק או אף חבוי חפץ נוסף? אשר לכך, הרי ניתן ללמוד מנוסחה של הגדרת "החזקה", ובעיקר מנקיטת לשון "שליטה", כי זו איננה מורכבת רק מיסודות פיזיים, אלא כוללת בחובה גם יסוד נפשי, היינו, ההתייחסות מדעת היא מבין מרכיביה**".

בע"פ 319/88 **אלמליח נ' מ"י** פ"ד מג (1) 693 (18.5.1989), נפסק כי לא די בעצם נוכחות, שכן זו עובדה ניטרלית וכאשר על פי הנסיבות הנוכחות על פניה היא סתמית ומקרית, לא תצא המדינה לידי חובתה אלא אם קיימות ראיות המראות על שיתוף פעולה ממשי או שיתוף מטרה (סעיף 8 לפסק הדין).

בע"פ 6202/95 **פלוני נ' מ"י** פ"ד מט (5) 685 (26.2.1996), בדעת רוב נדחה ערעורו של הנאשם, תוך חזרה על האמור לעיל בפרשת אלמליח בע"פ 319/88, תוך שצוין כי מהנסיבות האופפות את נוכחות הנאשם בזירת העבירה, עולה כי הנוכחות לא היתה תמימה אלא נועדה לסייע למבצעי העבירה (סעיף 3 לפסק הדין של כב' השופט מצא בדעת הרוב).

מכאן שקיימת חשיבות לשאלה אם מדובר בנוכחות תמימה, או שמא נוכחות אשר נועדה לסייע למבצעי העבירה. בהקשר זה אפנה גם לע"פ 1345/08 **איסטחרוב נ' מ"י** (18.5.2009), בו חזרה על דברי כב' השופט מצא,

והתייחסות לנסיבות האופפות את ההימצאות במקום, תוך שנקבע כי בנסיבות שם לא היתה נוכחות מקרית, ועל כן היה על המערער לסתור את ההנחה המבוססת על החזקה, כי היה שותף לעבירה.

בע"פ 2279/15 **בורחוב נ' מ"י** (31.1.2016), נתפסו הסמים בחצר ביתו של המערער אשר היתה חצר משותפת למערער ולשני שכנים נוספים והסמים אשר נתפסו היו בקרבה לביתו של המערער. נבחנו הנסיבות המדויקות של מקום התפיסה, הקופסאות בהן נתפסו הסמים, הקרבה של אלו אל דברים שנתפסו בביתו של המערער, וככלל הקשר בין המערער לסמים, ונקבע כי מתקיים קשר כאמור, על פי מכלול הראיות. זאת תוך התייחסות לכך שמדובר בראיות נסיבתיות, וכי הסקת המסקנות על פי הן הינה תוצר של הליך תלת שלבי - בחינת הראיה הנסיבתית עצמה, בחינה אם מסכת הראיות מקימה מסקנה לכאורית, והאם הנאשם מציג הסבר אמין מבוסס והגיוני המקים ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת כנגדו, תוך שנקבע כי ספק סביר עשוי להתעורר מהראיות הנסיבתיות עצמן, כאשר ניתן להסיק מסקנה המתיישבת עם חפותו, ואף אם הנאשם אינו מספק הסבר המקים ספק סביר, על בית המשפט לבחון מיוזמתו סבירות אפשרית אחרת המתיישבת עם חפותו, ככל שהיא עולה ממכלול הראיות, וכך נפסק בסעיף 14 לפסק הדין:

"כפי שנקבע, לא אחת, בפסיקתו של בית משפט זה, הסקת המסקנות על בסיס ראיות נסיבתיות, הינה תוצר של תהליך תלת-שלבי. בשלב הראשון, בית המשפט נדרש לבחון כל ראיה נסיבתית בפני עצמה, ובתוך כך לקבוע האם ניתן להשתית על אותה ראיה ממצאים עובדתיים. בהמשך, יש לבחון, בשלב השני, אם מסכת הראיות בכללותה מקימה מסקנה לכאורית, בדבר אשמתו של הנאשם במיוחס לו. בחינה זו נעשית על יסוד הערכה מושכלת של הראיות, המבוססת, כאמור, על ניסיון החיים, ההיגיון והשכל הישר. למסקנה לכאורית זו, ניתן להגיע על יסוד צירופן של מספר ראיות נסיבתיות, גם יחד. לאחר שצלחה המאשימה גם משוכה זו, יעבור נטל הראיה, בשלב השלישי, אל כתפי הנאשם, להציג הסבר אמין, מבוסס והגיוני, המקים ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת נגדו ...

ספק סביר עשוי להתעורר מן הראיות הנסיבתיות עצמן, וזאת כאשר ניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפותו של הנאשם; שעה שההסתברות לקיומה של מסקנה זו אינה קלושה; וכאשר מסקנה זו הינה הגיונית וסבירה, בנסיבות העניין, ויש לה אחיזה בחומר הראיות ... לצד זאת נקבע, כי אף אם הנאשם אינו מספק הסבר המקים ספק סביר בדבר אשמתו, שומה על בית המשפט לבחון, ביוזמתו, סבירות של אפשרות אחרת המתיישבת עם חפותו, ככל שהיא עולה ממכלול הראיות ..."

בחינת עניינו של נאשם 2 באספקלריה של שורת המבחנים דלעיל, מביאה למסקנה כי לא קמה בעניינו חזקת המקום, וכי אין בעצם היותו מתגורר במתחם כדי להקים את המסקנה בדבר קיום יסוד השליטה הפיזית או הקונסטרוקטיבית בעניינו.

ידיעתו דבר קיום החממה אינה מקימה מעצמה את יסוד השליטה. הידיעה הינה תנאי הכרחי אך אינה תנאי מספיק.

נדרש כי תהיה הסכמתו שלו, ובנוסף נדרש כי הוא לא יהיה רק נוכח במקום, אלא כי נוכחותו איננה מקרית, ונוכחותו לכשעצמה אינה מעידה על שותפות באופן כזה או אחר לגידול.

הנאשם 2 מתגורר במתחם. לפיכך, נוכחותו במתחם איננה נוכחות אשר ניתן לומר שקשורה היא מעצם קיומה לגידול. כמי שמתגורר במבנה המצוי 150 מטר מהחממה, וודאי שיהיה הוא נוכח במתחם. כך גם ע.ת.2 מתגוררת במתחם, ולא נטען לגביה כי עצם נוכחותה מקימה את החזקה כנגדה.

לא הוכח כי הנאשם 2 מחזיק פיזית במבנה 1, ולא הוכח כי הוא מתגורר בו. כל שהוכח הוא שהוא גר 150 מטר מהחממה וידע על קיומה.

העובדה שגרסת נאשם 2 אינה אמינה, אין בה לכשעצמה כדי להביא למסקנה כי קיימות ראיות כנגדו לעבירה של הגידול.

מדובר במי שמתגורר במקום, והסיבות להעלאת גרסאותיו השונות שמורות עימו.

בחינת הראיות הנסיבתיות יכולה להביא למסקנה הגיונית אפשרית נוספת, והיא כי לא ניתנה הסכמה שלו ולא ניתן כל סיוע שלו, אף לא בעצם הנוכחות, לגידול הסמים.

יתרה מכך, המסקנה כי נאשם 1 הוא המחזיק והמתגורר במבנה הצמוד לחממה מעצימה את הספק בדבר אפשרות שליטתו של נאשם 2 במקום החממה.

את עוונותיו של בן אין לייחס באופן אוטומטי אל האב, אך כפועל יוצא מהעובדה שהוא נמצא או מתגורר בסביבה.

אינני מוצא בעובדה שנמצאו זרעי קנבוס ברכב של נאשם 2 כדי לקשור אותו ישירות לגידול, גם לאור העובדה שהחממה היתה בשלב בו השתילים גדולים וגם בשל ספק בקשר בינם לבין הגידול.

מכל האמור, קם ספק סביר ביחס למיוחס לנאשם 2 בכתב האישום, ויש לזכותו.

האמור לעיל בעניינו של נאשם 2, הינו הן ביחס לעבירת גידול הסמים המסוכנים, והן ביחס לעבירת החזקת הסמים המסוכנים שלא לצריכה עצמית.

לצד זאת, הידיעה של הנאשם 2 דבר הגידול, מקימה את יסודות העבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין.

גידול סמים מסוכנים הינו עבירה מסוג פשע. יד הנאשם 2 כי נאשם 1 מגדל את הסמים המסוכנים במקום שגידלם, ולא נקט בכל אמצעי למנוע ממנו את ביצוע מעשה הפשע. הנאשם 2 לא דיווח למשטרה וגם לא ביצע כל פעולה פיזית על מנת למנוע מהנאשם 1 לבצע את הגידול.

מדובר בגידול אשר התפרש על פני פרק זמן אשר נטען שהוא לפחות 3 חודשים, לא יכול להיות ספק כי הנאשם 2 ידוע ידע על גידול זה, במשך פרק זמן זה, או לפחות בחלקו העיקרי. משכך ידיעתו על מעשה הפשע של נאשם 1, השתרעה על פני פרק זמן משמעותי.

לאור האמור, הוכחו מעל לספק סביר יסודות העבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין ביחס לנאשם 2.

יש לפעול בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 184 לחסד"פ. לנאשם 2 ולבאי כוחו היתה מלוא ההזדמנות להתגונן גם מפני עבירה זו. גרסתו (אשר נדחתה) הינה בדבר אי ידיעה, ובכך טען הוא טענות גם כנגד עבירה זו, זאת ועוד, בא כוחו אף טען לעניין זה סעיף עבירה זה בסיכומים.

טענות לאכיפה בררנית

14. הועלו טענות בדבר אכיפה בררנית ביחס למי אשר נמצאה ט.א. שלו על מיכל ריסוס וביחס לע.ת.2 המתגוררת במבנה נוסף במקום - לא מצאתי ממש בטענות אלו. הראיות כנגד נאשם 1 אל מול הראיות ביחס לאחרים שונות בתכלית.

ביחס למי אשר נתפסה ט.א. שלו על מיכל ריסוס, הוא נתן הסבר הגיוני, שכן הוא עוסק במכירה של ציוד כאמור. לאור הסברו, ההחלטה שלא להעמידו לדין סבירה ואינה מקימה טענת אפליה.

ביחס לע.ת.2 - אין כל ראיה למעורבות כלשהי של ע.ת.2, כמו גם לא ביחס לידיעתה.

סוף דבר

15. אשר על כן, הוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם 1 בכתב האישום, ואני מרשיע אותו בעבירות המיוחסות לו במסגרתו - גידול סם - עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) + (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש).

אני מורה על זיכוי הנאשם 2, מחמת הספק, מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

אני מרשיע את הנאשם 2 בביצוע עבירת אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשפ"ב, 04 נובמבר 2021, במעמד הצדדים.